

Den svenska lantbrukslitteraturen

Korrigeringar, kompletteringar och tillägg

H1 = *Den svenska lantbrukslitteraturen. I. Från äldsta tid t.o.m. år 1800.*

H2 = *Den svenska lantbrukslitteraturen. II. Från 1801 till 1850.*

A. Lanthushållning i allmänhet

3. *Skrifter av allmänt och blandat innehåll*

BRAHE, PER, *Oeconomia eller Hushållsbok för ungt adelsfolk*, utg. med inledning, kommentar och ordförklaringar av John Granlund och Gösta Holm. Stockholm, 1971. clxxvii, 279 s., [1] pl.-bl. [H1:3]

ROSENHANE, SCHERING, *Oeconomia*. På uppdrag av Lärdomshistoriska samfundet utgiven av Torsten Lagerstedt (Lychnos-biblioteket. 8). Uppsala, 1944. Porträtt, xv, 185 s.

Manuskriptet var inte helt färdigställt vid författarens död 1663. Behandlar hushållningen och jordbruket i allmänhet med viss betoning på trädgårdsskötseln. [H1:6a]

COLERUS, JOHANNES, *Oeconomia*. Del [1]. 1683.

Två varianter av registret finns, [26] respektive [20] s. [H1:9]

”Underrättelse om oeconomien i gemen, samt om en hushållares plikt”, *Almanach på åhret efter Jesu Christi födelse 1729. Uthräknad til Stockholms meridian [...]*, s. [23–26], [1728].

Utgiven av Anders Celsius. [H1:13a]

Genswar emot det som uppå [...] Theodor Ankarcronas den 12 julii 1744 hållne tal är gifwit [...]. 1744.

Jacob Faggot felaktigt angiven som författare. Enligt Bygdéns anonym- och pseudonymlexikon är författaren Olof Ehrenström, som dock snarare polemiserar mot detta *Genswar* i en annan följskrift (se H1:22). Enligt Benzeltiernas censorsjournal blev skriften inlämnad av en ung Christophers. Theodor Ankarcrona hade en brorson som hette Jakob Christophers (adlad Ankarcrona 1751). Kollationering skall vara: [8] s. [H1:21]

Wälment föreställning om landsens bruk. 1747.

Författad av Anders Nordencrantz. [H1:32]

Påminnelser wid the nyss utkomne tankar kallade: Wälment föreställning om landsens bruk. 1747.

Författad av Anders Nordencrantz. [H1:33]

EHRENREICH, JOHAN EBERHARD LUDWIG, *Tänkar om spannemåls- och matvarors brist* [...]. 1756.

Återutgiven i: Nils Edling, *För modernäringens modernisering. Två studier av Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens tillkomst och tidiga historia* (2003), s. 63–66. [H1:52]

Nyttige rön och uppgifter rörande landthushållningen och sjukdomars botande & c. Samlade utur Inr. tidn. Skara, 1795. [16], 240 s.

Alfabetiskt ordnade artiklar och notiser ur *Inrikes tidningar*. [H1:121a]

CARPELAN, JOHAN FREDRIC, *Några grunder för jordbrukets och hushållningens förbättrande uti Götheborgs- och Bohus-län*. 1804.

De avslutande [12] sidorna och 1 pl.-bl. som anges i kollationeringen är ett separat tryck som inte hör till Carpelans arbete. [H2:53]

JACOBSSON, C., *Handbok för landthushållare och stadsboer* [...]. 1807.

Kollationering skall vara: [12], 163 s. [H2:58]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Landthushållning", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 145–147, 1838. [H2:134a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Landtlefnad", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 147–150, 1838. [H2:134b]

B. Lanthushållningen i Sverige och Finland

1. Sverige i allmänhet

a. LANTBRUKSAKADEMIEN

Kongl. Maj:ts fastställda nådige stadgar för Kongl. Svenska landtbruks akademien inre förvaltning [...]. 1813.

Återutgivna i: Nils Edling, *För modernäringens modernisering. Två studier av Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens tillkomst och tidiga historia* (2003), s. 79–86. [H2:190]

EDELCRANTZ, ABRAHAM NICLAS, *Strödda tankar om Kongl. Landtbruks Akademiens praktiska föremål och dess Experimental Fält*. Stockholm, 1992. 15 bl.

Originalmanuskriptet, utfört efter diktamen år 1820, i Kungl. biblioteket (nr X 389). [H2:191a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Landtbruks-akademien", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 138–141, 1838. [H2:208a]

SVANBERG, LARS FREDRIK, "Kongl. Landtbruks-Akademiens underd. skrifvelse till Kongl. Maj:t angående anslag af allmänna medel för anställandet af agricultur-kemister i riket" och "Huru bör ordnas på det att landtmannen skall komma i tillfälle att på ett praktiskt sätt tillgodonjuta den kemiska vetenskapens uppdagade sanningar?", i Erland Mårald, *I mötet mellan jordbruk och kemi. Agrikulturkemins framväxt på Lantbruksaka-*

demiens experimentalfält 1850–1907 (1998), s. 141–151.

Båda texterna ursprungligen i *KSLAT* 1849.

[H2:250a

b. SKRIFTER AV ALLMÄNT INNEHÅLL

BROOCMAN, REINERUS, *En fulständig svensk hus-hålds-bok*. 1762.

En ny kommenterad utgåva med planerad utgivning 2014/15 är under arbete vid Enheten för de areella näringarnas historia, Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien.

[H1:136

BROOCMAN, REINERUS, ”Första afdelningen”, *En fulständig svensk hus-hålds-bok*, s. 1–216, 1736.

Den separat paginerade avdelningen utgör en instruktion för skötseln av en större lantegendom.

[H1:136a

(TÖRNE, NILS VON) Åkerbrukets hjälp, igenom landt-staters inrättande, utan märkelig kostnad för kongl. maj:t och kronan af Någon villig Tjenare för landt-hushållningen, som önskar wärkställighet & c. år 1775. Vänersborg, 1775. 71 s.

[H1:175a

Kongl. Maj:ts nådiga bref till Landtbruks-academien om hushålls-sällskaps inrättande [...]. 1814.

Återutgivet i: Nils Edling, *För modernnäringens modernisering. Två studier av Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens tillkomst och tidiga historia* (2003), s. 91–92.

[H2:218

2. Olika delar av Sverige

a. UPPSALA LÄN

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Upsala län”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 292–293, 1838.

[H2:275a

b. STOCKHOLMS LÄN

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Stockholms län”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 247–249, 1838.

[H2:288a

c. SÖDERMANLANDS LÄN

ÅVALL, PETER, *Betna sochns beskrifning 1761*. (Sörmländska handlingar. 3.) Nyköping, 1935. 27 s.

Med förord av Ivar Schnell. *Uppgifter om lantthushållningen*, s. 11–27. Manuskriptet till beskrivningen förvaras i KB, signum M. 65.

[H1:251a

BRODIN, ERIC, ”Brevsamlingen. Renskriven källutgåva av fogden Eric Brodins brev”, i Göran Samuelsson & Magnus Toll, *Fällnäs gård. Några nedslag i ett Södertörns-gods agrara historia*, s. 145–179, 1994.

Redigerad av Lars Ljunggren och Eva Tullgren. Breven är författade perioden 6 augusti 1796 till 15 augusti 1799.

[H1:257a

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Nyköpings län”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 184–186, 1838.

[H2:310a

d. ÖREBRO LÄN

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Örebro län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 320–321, 1838. [H2:334a]

e. VÄSTMANLANDS LÄN

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Westerås län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 301–302, 1838. [H2:360a]

f. KOPPARBERGS LÄN

LINNÉ, CARL VON, *Linnés Dalaresa. Iter Dalekarlicum. Jämte Utlandsresan, Iter ad exterios och Bergslagsresan, Iter ad fodinas. Med utförlig kommentar*. Stockholm, 1953. 432 s. [H1:272]

LINNÉ, CARL VON, *Dalaresan tillsammans med Bergslagsresan*. Örebro, 2007. 320 s. [H1:272]

SAHLSTEDT, MAGNUS ABRAHAMSSON, *Stora Tuna i Dahlom och Bergom Minnes-Döme*. Falun, 1955. 482 s. [H1:273]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Fahlu län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 56–58, 1838. [H2:372a]

g. ÖSTERGÖTLANDS LÄN

HAGSTRÖM, JOHAN OTTO, *Oekonomiska anmärkningar om Östergötland*. (Skriftserie utgiven av Föreningen Gamla Linköping. 1.) Linköping, 1954. 24 s. [H1:285]

Stadgar för hushålls-sällskapet i Östergöthland. 1814.

Kollationering skall vara: 24, 33–40 s. [H2:373]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Linköpings län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 156–157, 1838. [H2:387a]

h. JÖNKÖPINGS LÄN

LINDESTRÖM, CARL, "Beskrivning över Södra Unnaryds socken 1819", *Södra Unnaryds-Jälluntofta fornminnes- och hembygdsförenings årsskrift*, s. 8–31, 1966.

Beskrivningen insändes ursprungligen till Jönköpings läns hushållningssällskap. [H2:399a]

BLOMÉN, JONAS, "Beskrivning över Jälluntofta socken 1819", *Södra Unnaryds-Jälluntofta fornminnes- och hembygdsförenings årsskrift*, s. 8–19, 1967.

Beskrivningen publicerades endast delvis i *Jönköpings läns hushållningssällskaps handlingar* för år 1823. Originalmanuskriptet ingår i Lagergrenska samlingen, Kungl. biblioteket (Handlingar om Småland M 104:12, s. 349–376). [H2:399b]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Jönköpings län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 114–115, 1838. [H2:416a]

i. KALMAR LÄN

WIJKSTRÖM, ANDERS, *Ålbem Sockens Beskrifning*. (Ålems hembygdsförenings skriftserie. I.) Ålem, 1956. 16 s. [Hr:307]

LINNÉ, CARL VON, *Öländska och gottländska resa 1741*. Faksimiledition efter 1745 års upplaga. Malmö, 1940. 344 s.

Utgiven av John Kroon. [Hr:322]

ÅHSTRAND, PETTER, *Beskrifning öfver Öland. Besynnerligen det Norra Motet eller fögderiet* (Brombergs faksimilserie). Uppsala, 1979. xxiv, 274, [14] s.

Med inledning av Anders Martinsson. [Hr:324]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Kalmar län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 118–119, 1838. [H2:441a]

j. KRONOBERGS LÄN

WETTERLING, NILS, *N:o 2 [...] Wälment project, till landt-hushållningens uphjelpande i Cronobergs lähn [...]*. Lindeberg d. 27. januarii 1770. U.o., [1770]. 4:o. [4] s.

"Upläst wid länets deputerades sammanträde på lands-cancelliet i Wexiö den 27 martii 1770."
Innehåller kortfattade råd i lanthushållningens olika grenar. [Hr:313a]

RAAB, ADAM JOHAN, *Utdrag af riksdags relation [...]*. 1772.

Kollationering skall vara: 95 s., 4 tryckta tabeller. Förekommer även med 3 tryckta tabeller. [Hr:314]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Wexiö län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 302–303, 1838. [H2:457a]

k. GOTLANDS LÄN

WALLIN, GÖRAN, *Gothländske samlingar* (Suecia rediviva. 36). Stockholm, 1972. 2 vol. i I. Faksimil av originalutgåvan 1747–1776. [Hr:332]

LUTTEMAN, JACOB, "Beskrivning över Vallstena socken 1761", *Från Gutabygd* 2009, s. 83–92, 2009.

Behandlar till stor del lanthushållningen. [Hr:332a]

WESTPHAL, GEORG, *Utkast till ekonomisk beskrivning över Gotland 1779*. (Gotlandica. 21.) Karlstad, 1982. 45 s.

Utgiven av Nils-Arvid Bringéus. Beskrivningen insändes ursprungligen till Vetenskapsakademien. Lanthushållningen avhandlas i huvudsak s. 17–19 och 27–45. [Hr:333a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Wisby län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 306–307, 1838. [H2:480a]

VÄSTERGÖTLAND

LINNÉ, CARL VON, *Carl von Linnés västgötaresa: förrättad 1746*. Stockholm, 1961. 266 s.
Nya tryckningar 1965, 2005. [Hr:335]

MÖLLER, HERMAN, "Beskrivning över Björke församling belägen i Skaraborgs län, Gäseneds härad och Skara stift", *Med göter genom göters rike*, D. 2, s. 281–325, 1933.
Författad 1774. [Hr:342a]

ROTH, PETER, "Beskrivning över Ving i Ås härad 1784", *Västergötland. Bidrag till landskapets kulturhistoria och naturbeskrivning*. B. 7, s. 5–29, 1972.
Med spridda uppgifter rörande lantushållningen. Manuskriptet ingår i den Sundholmska samlingen i Stifts- och landsbiblioteket i Skara. Beskrivningen är även publicerad i *Med göter genom göternas rike*, D. 2, 1933. [Hr:345a]

RÖDHOLM, OLOF, *Beskrivning över Varnhems församling omkring år 1785*. Efter manuskript i Sundholmska samlingen i Stifts- och landsbiblioteket i Skara utg. av Hans Sallander. (Västergötland. Bidrag till landskapets kulturhistoria och naturbeskrivning. B. 9.) Göteborg, 1974. 86 s. & 2 vikta tab.
Med spridda uppgifter rörande lantushållningen. Manuskriptet ingår i den Sundholmska samlingen i Stifts- och landsbiblioteket i Skara. [Hr:345b]

ÅDAHL, FRIDRICH, *Beskrifning öfver Undenäs Församling*. Töreboda, 1950. 56 s.
Manuskriptet till beskrivningen författades 1786 och ingår i den s.k. Sundholmska samlingen i Skara stifts- och landsbibliotek. Lantushållningen avhandlas i huvudsak på s. 30–39. [Hr:345c]

HÖGMAN, JOHAN, "Beskrivning över Rackeby och Skalunda 1787", *Västergötland. Bidrag till landskapets kulturhistoria och naturbeskrivning*. B. 7, s. 33–53, 1972.
Med spridda uppgifter rörande lantushållningen. Manuskriptet ingår i den Sundholmska samlingen i Stifts- och landsbiblioteket i Skara. Beskrivningen är även publicerad i *Med göter genom göternas rike*, D. 1, 1933. [Hr:346a]

Beskrivningar från 1700-talet över Götenes, Ods, Stora Mellbys och Österplanas församlingar av dess prästerskap. Efter manuskript i Sundholmska samlingen i Stifts- och landsbiblioteket i Skara utg. av Hans Sallander. (Västergötland. Bidrag till landskapets kulturhistoria och naturbeskrivning. B. 8.) Göteborg, 1973. 86 s.
Lantushållningen behandlas kortfattat men regelmässigt i varje församlingsbeskrivning. [Hr:349a]

Beskrivningar från 1700-talet över Blidsbergs, Hössnas, Odensåkers, Otterstads och Ransbergs församlingar. Efter manuskript i Sundholmska samlingen i Skara stifts- och landsbibliotek utg. av Hans Sallander. (Västergötland. Bidrag till landskapets kulturhistoria och naturbeskrivning. B. 11.) Göteborg, 1976. 118 s.
Lantushållningen behandlas kortfattat men regelmässigt i varje församlingsbeskrivning. [Hr:349b]

Beskrivningar från 1700-talet över Ekby, Husabys och Kinne-Klevas församlingar. Efter manuskript i Sundholmska samlingen i Skara stifts- och landsbibliotek, Komm. för utgivande av beskrivning över Västergötland. (Västergötland. Bidrag till landskapets kulturhistoria och naturbeskrivning. B. 12). Göteborg, 1978. 92 s.

Lanthushållningen behandlas kortfattat men regelmässigt i varje församlingsbeskrivning.

[H1:349c

Beskrivningar från 1700-talet över Källbys, Larvs, Norra Härenes, Rångedals, Sjögerstads och Tådenes församlingar. Efter manuskript i Sundholmska samlingen i Skara stifts- och landsbibliotek utg. av Hans Sallander. (Västergötland. Bidrag till landskapets kulturhistoria och naturbeskrivning. B. 14.) Göteborg, 1978. 100 s.

Lanthushållningen behandlas kortfattat men regelmässigt i varje församlingsbeskrivning.

[H1:349d

Beskrivningar från 1700-talet av de fyra pastoraten i Vårgårda kommun. Vårgårda, 1971. 62 s., ill.

Utgivna av Margit och Håkan Brunnegård. Manuskriptet ingår i den Sundholmska samlingen i Skara stifts- och landsbibliotek. Omfattar beskrivningar författade av Jonas Tengborg (Närunga), Sven Kullman (Algutstorp), Anders Söderblom (Hol) och Jacob Hvalström (Lena).

Lanthushållningen behandlas kortfattat men regelmässigt i varje församlingsbeskrivning.

[H1:349e

I. SKARABORGS LÄN

DALMAN, LARS REINHOLD NILS, "Örslösa Församling", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 53–67, 1982.

[H2:507

FRIBERGER, PER GUSTAF, "Uppgifter till Skaraborgs läns kongl. hushållningssällskap, angående Åsaka församling i Wartyofta härad", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 53–67, 1982.

[H2:508

FRIBERGER, PER GUSTAF, "Beskrifning öfver Åsaka pastorat, uti Skaraborgs län och Wartyofta härad", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 140–149, 1982.

[H2:508

GYLLENHAAL, LARS HERMAN, "Till Skaraborgs läns kongl. landthushållnings sällskap, enligt Bref af den 12 November, angående Beskrifning med det mera, om Wings Församling (1818). Beskrifning öfver Wings församling (1820)", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 29–38, 126–140, 1982.

[H2:509

ANDERSSON, JOHANNES, "Beskrifning öfver Slöta pastorat, uti Skaraborgs län och Wartyofta härad", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 140–149, 1982.

[H2:513

LEIJONSKÖLD, MÅRTEN GABRIEL, "Beskrifning öfver Kyrkfalla församling", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 109–126, 1982.

Även publicerad i *Tibrobygden* 1969.

[H2:514

JACOBSSON, KARL, "Beskrifning öfwer Hofwa församling i Wadsbo härad", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 188–221, 1982. [H2:516]

BRAUN, KARL BERNHARD HENRIK VON, "Beskrifning öfwer Rhåda församling", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 283–304, 1982. [H2:518]

CARLSON, JONAE BENEDICTI, "Beskrifning öfwer Kinneweds församling, uti Frökinds härad och Skaraborgs län belägen", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 232–253, 1982. [H2:519]

WETTERSTRAND, CARL GUSTAF, "Beskrifning öfwer Fågredds pastorat", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 254–283, 1982. [H2:521]

ALMGREN, CARL GUSTAF, "Beskrifning öfwer Fredsbergs församling", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 306–326, 1982. [H2:525]

PALMSTIERNA, CARL OTTO, "Beskrifning öfwer Sandhems församling", *Skaraborgs läns Hushållningssällskap. Sockenbeskrivningar 1818–1843*, s. 328–377, 1982. [H2:526]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Mariestads län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 170–171, 1838. [H2:533a]

m. ÄLVSBORGS LÄN

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Wenersborgs län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 299–301, 1838. [H2:550a]

ÖHRWALL, FILIP HARALD, *Beskrifning Knätte socken i Redvägs härad och Elfsborgs län. Upprättad åren 1847 och 1848*. Ulricehamn, 2007. 42 s.

Behandlar till stor del lantthushållningen. [H2:550b]

DALSLAND

HESELGREN, LARS N., *Dissertatio academica de Dalia. Akademisk avhandling om Dalsland*. Åmål, 1968. [I6], 166 s.

Innehåller både den latinska originaltexten och en översättning från latinets av Daniel Bergsten (s. 91–157). [H1:356]

n. GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

QVISTBERG, CARL FREDRIK, "Stångenäs och Sotenäs härader vid 1700-talets mitt. C.F. Qvistbergs Topographie Bahusiensis", *Göteborgs och Bohusläns fornminnesförenings tidskrift*, s. 89–141, 1944.

Genomgående med uppgifter om lantthushållningen. [H1:359a]

QVISTBERG, CARL FREDRIK, "Beskrifning öfver Fräkne Härad i Bohus län", *Bohusläns hembygdsförbunds årsskrift*, s. 54–61, 1961. [H1:361]

QVISTBERG, CARL FREDRIK, ”Oeconomisk Socknebeskrifning öfwer Stenkyrka Sockna på Tiörn. Uti Bohus-lähn”, *Bohusläns hembygdskrets årskrift*, s. 40–47, 1960.

[H1:362]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Göteborgs län”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 79–80, 1838.

[H2:562a]

HELANDER, ADOLF, *Beskrifning öfver Frölunda socken i Askims härad af Göteborgs län. Handskrift 1847*. Västra Frölunda, 2001. 52 s.

[H2:566a]

Lanthushållningen behandlas i huvudsak s. 13–19. Tryckt tillsammans med: Göran E. Larsson, *Västra Frölunda hembygdskrets förening under 50 år*.

[H2:564a]

o. VÄRMLANDS LÄN

SILLÉN, NILS JACOB, *Expositio actorum* [...]. 1815.

Svensk översättning i den kommenterade källtextsamlingen *Värmlands lantbruk och bushållningsällskap 1800–1820* (planerad utgivning 2014/15 genom Enheten för de areella näringarnas historia vid Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien).

[H2:574]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Carlstads län”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 38–39, 1838.

[H2:581a]

BJÖRKMAN, PETTER, *Beskrifning öfver Wermland*. Sednare delen. Utgiven av Daniel Toijer efter det i Kristinehamn h.a. läroverks bibliotek befintliga originalmanuskript. Kristinehamn, 1945. 222, [I] s.

En första del utan nämnvärda uppgifter om lanthushållningen utkom 1842 i Karlstad.

[H2:581b]

p. SKÅNE

LINNÉ, CARL VON, *Carl von Linnés Skånska resa: förrättad 1749*. Stockholm, 1963. 417 s.

Redigerad och med inledning av Knut Hagberg. Omtryckt 1973 och 2005.

[H1:368]

LINNÉ, CARL VON, *Linné i Skåne: Carl Linnaeus dagboksmanuskript från Skåneresan 1749, utdrag ur den publicerade reseberättelsen 1751 – huvudsakligen där dagboksark är försvunna – samt ur andra tryckta arbeten. En antologi*. Stockholm, 1975. 394 s., [6] pl.-bl.

[H1:368a]

”Tomelillabygden år 1762. En ekonomisk-topografisk beskrivning i en nyfunnen handskrift”, *Tomelilla Hembygds-krets Årsbok*, s. 21–41, 1981.

Behandlar lanthushållningen.

[H1:374a]

q. KRISTIANSTADS LÄN

PETERSSON, JACOB, ”Kriamän bland liemän. En tidig meddelare i Oppmanna till Kungl. Lantbruksakademien 1815”, [utg.] av Anders Perlinge, *Oppmanna-Vänga Hembygds-förening, Årsskrift 1993*, s. 47–74, 1993.

Originalen, *Uppgifter, hörande till kännedomen af landthushållningens tillstånd uti Willands hä-*

rad af Christianstads län, i Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens arkiv, Ä.a. E IV a:1.
[H2:604a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Christianstads län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 39–40, 1838.
[H2:625a]

r. MALMÖHUS LÄN

FALCK, JOSEPH RUDOLF, *Beskrifning öfwer Lomma socken år 1828 och Lomma kyrka år 1830*. (Bidrag till Bara härads beskrivning. 9.) Malmö, 1932. 46 s.

Utgiven av Albert Ahlert och Tage De la Motte. Lanthushållningen avhandlas i huvudsak s. 15–19.
[H2:640a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Malmö län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 166–167, 1838.
[H2:643a]

s. HALLANDS LÄN

Landshövdingeberättelser från Hallands län 1705–1818. Halmstad, 1998. lxx, 813 s.

Utgiven av Hallands museiförening. Uppdelad i avdelningarna Ämbetsberättelser, Skrivelser och brev samt Övrigt. Med ords- och personregister. Genomgående med spridda uppgifter om lanthushållningen.
[H1:389a]

Hallands landsbeskrivning 1729. Halmstad, 1984–1990. 4 vol.

Laholms fögderi (1984). xxii, 681, [1] s.

Halmstads fögderi (1986). xxxi, [1], 923 s., faks.

Varbergs fögderi (1988). xxiv, 909 s., ill.

Fjäre fögderi (1990). xxiv, 711 s., ill.

Ett omfattande och något svåröverskådligt material som dock genomgående innehåller uppgifter om lanthushållningen.
[H1:389b]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Halmstads län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 84–85, 1838.
[H2:653a]

t. BLEKINGE LÄN

CRONHOLM, LARS CHRISTOPHER, *Blekings beskrivning*. Malmö, 1976. 400 s.

Författad ca 1750–1757. Utgiven med inledning, noter och register av Torsten Rosencrantz. Med spridda uppgifter om lanthushållningen, särskilt s. 21–37.
[H1:396a]

ÖDMAN, OTTO EMANUEL, "Listerby. En sockenbeskrivning", *Blekinge-bygder*, s. 27–45, 1925.

Författad 1850. Lanthushållningen behandlas s. 29–36. Även utgiven som särtryck. [H2:678a]

NORRLAND

ÖRNSKÖLD, PEHR ABRAHAM, *Underdånig berättelse [...]*. 1769.

Kollationering skall vara: [4], 96, 1–24, [3, 1 blank] s., 1 stor utvikbar tryckt tabell. Senare har utkommit: *Landshövdingeberättelser. Per Abraham Örnsköld. 1762–1769*. Bjästa, 1993. 250 s., ill.
[H1:406]

u. GÄVLEBORGS LÄN

BROMAN, OLOF JOHANSSON, *Olof Job. Bromans Glysisvallur och öfriga skrifter rörande Hälsingland*. Utgifna af Gestrike-Helsing Nation i Upsala genom Karl A. Hægermarck och Anders Grape. Uppsala, 1911–1954. 3 vol.

D. 3:1–12 (1912–1954). 969, xv s. Lanthushållningen behandlas utförligt i D. 3. [H1:413]

SCHISLER, PEHR, *Hälsinga Hushåldning i korthet författad*. Vällingby, 1960. 43 s.

Moderniserad upplaga utgiven av Erik Severin. [H1:414]

LENAEUS, KNUT NILSSON, *Delsboa illustrata. Delsbo beskrivning*. Hudiksvall, 2008. 240 s.

Bearbetning av Anne Brügge och foto av Stig Dahlfors. [H1:416]

Sockenbeskrivningar från Hälsingland 1790–1791. Tillkomna på anmodan av landshövdingen F.A.U. Cronstedt (Skrifter utg. av Kungl. Gustav Adolfs akademien för folklivsforskning. 37.) Uppsala, 1961. 415 s.

Utgivna med efterskrift och register av Nils Arvid Bringéus. [H1:418a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Gefle län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 67–68, 1838. [H2:688a]

v. VÄSTERNORRLANDS LÄN

NORDENSTRÖM, MAGNUS N., *Utkast till beskrifning öfver Stöde socken wid Medelpads södra ådal belägen*. Författad 1769. 2. tillök. uppl. Stockholm, 1923. 80 s.

Redigerad av N.J. Gustaf Wide och utgiven av Stöde gille. En faksimilutgåva utkom 1990 (Johan Nordlander-sällskapets skriftserie. 15). [H1:420]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Hernösands län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 89–91, 1838. [H2:701a]

w. JÄMTLANDS LÄN

TIDEMAN, JÖNS, *Kort beskrifning öfver Rödöns tingslag i Jemtland*. (Nytryck av äldre skrifter om Jämtlands län. 8.) Tandsbyn, 1953. 27 s.

Utgiven av Per Nilsson-Tannér. [H1:423]

SCHISLER, PER, *Herjedahlens hushållning, författad med anmärkningar theröfver, gjorde på en resa till Norrige och sedermera 1758 och 1760 på schäfferresor därstädes*. (Nytryck av äldre skrifter om Jämtlands län. 10.) Tandsbyn, 1953. 47 s.

Utgiven Per Nilsson-Tannér. [H1:428]

Jämtland och Härjedalen under 1800-talet. Landshövdingeberättelser åren 1818–1855. Östersund, 1999. 184 s. + 9 bilagor.

Samlad nyutgåva redigerad av Sten Rentzhog. Genomgående med uppgifter om lanthushållningen. [H2:710a]

Sockenbeskrivningar från Jämtland och Härjedalen 1818–1821. Insända till Jämtlands läns kungliga hushållningssällskap. (Skrifter utgivna av Jämtlands läns fornskriftsällskap. 7.) Östersund, 1941. xii, 268 s.

Innehåller kortfattade svar på frågor rörande lantushållningens tillstånd i en stor mängd socknar. [H2:711a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Östersunds län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 321–322, 1838. [H2:717a]

LAPPLAND

LINNÉ, CARL VON, *Iter Lapponicum = Lappländska resan 1732*. D. 1–3. (Kungl. Skytteanska samfundets handlingar. 54:A–C.) Umeå, 2003–2005. 3 vol.

D. 1 (2003): Dagboken, utgiven efter handskrift av Algot Hellman. xiv, [6], 199, [1] s.

D. 2 (2003): Kommentardel, utgiven med kommentarer och register av Ingegerd Fries och Sigurd Fries. Redaktör: Roger Jacobsson, under medverkan av Ingvar Berg ... och med Linnés egna skrivelser och anteckningar i samband med resan. [2], 531, [1] s.

D. 3 (2005): Facsimileutgåva, utgiven efter dagbokshandskriften av Roger Jacobsson och Sigurd Fries. Ca 180 s. [H1:442]

x. VÄSTERBOTTENS LÄN

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Umeå län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 289–290, 1838. [H2:733a]

y. NORRBOTTENS LÄN

PORTIN, JOHAN, *Beskrifning öfver Öfver Torneå sockn* (Tornedalica. 5). Luleå, 1967. 279 s. Författad 1780–1820. Spridda uppgifter om lantushållningen finns s. 111 och framåt. [H2:737a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Piteå län", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 199–200, 1838. [H2:741a]

C. Lantushållningen i övriga länder

11. Antikens lantushållning

VERGILIUS MARO, PUBLIUS, *Georgicorum libri IV*. 1780.

Kollationering skall vara: [1], xxiii, 163, [1] s. Även i översättning av Göran Adlerbeth, *Bucolica och Georgica* (1807, nya rev. uppl. 1814, 1831). [H1:538]

KREANDER, SALOMON, *Dissertatio academica, de scriptoribus rei georgicae Romanis*. Diss. Resp. Simon Johannes Castrén. Åbo, 1789. 4:o. 12 s.

Om den romerska lantbrukslitteraturen. [H1:538a]

D. Jordbruk

1. Allmänt

”Underrättelse om förbättring af åkerbruket”, *Almanach på åbret efter Jesu Christi födelse 1727. Uträknad och stäld til polens högd 61 grad, och middags linien 1 tim. 25 min. öster från Paris [...]*, s. [28–39], [1726]. [Hr:543]

STRIDZBERG, MAGNUS, *En grundelig kundskap [...]*, 1727.

Variant finns med [24] preliminärsidor där företalet tryckts i mindre stilgrad. [Hr:545]

POLHEM, CHRISTOPHER, ”Några anmärckningar wid åkerbruk, som vidare stå at observeras”, *Almanach på åbret efter Jesu Christi födelse 1731. Uträknad och stäld til Stockholms meridian*, s. [4–13], [1731].

Utgiven av Anders Celsius. Variant med delvis avvikande tryck på titelsidan finns. Uppsatstexten löper till stor del i underkant av almanackan. [Hr:546]

BROMAN, OLOF, ”Extract af bref, dat. Hudwikswald d. 13 sept. 1729, angående åkerbruk”, *Almanach på skott-åbret efter Jesu Christi födelse, 1732. Uträknad til Stockholms meridian. Hwarjemte bifogas de underrättelser, som på andra sidan finnas antecknade*, s. [21–34], [1731].

Utgiven av Anders Celsius. Brevtexten löper till stor del i underkant av almanackstexten. [Hr:547]

BROOCMAN, REINERUS, ”Then andra afdelningen. Om swenska land- och åkerbruket, och hwad ther til hörer”, *En fulständig swensk hus-hålds-bok*, s. 1–228, 1736. [Hr:548a]

Almanach på åbret efter Jesu Christi nåderika födelse 1745. Til Skara horizont under polens högd och bredd 58 gr. 30 min. meridian eller lengd 11 gr. Öster från Paris. Samt welment underrättelse för them enfaldigom om åkerbrukets förbättrande. Skara, [1744]. [48] s.

Utgiven av Birger Vassenius. Underrättelsen om åkerbruket s. [5–32]. ”Med detta fortsattes i denna författares följande almanachor.” Någon fortsättning tycks dock inte ha publicerats. [Hr:551a]

BRAUNER, JAN, *Tankar om åkerns rätta anläggning [...]*, 1755.

Kollationering skall vara: [4], 155, 136–156, 177–228 s., 8 utvikbara grav. planscher på 7 blad. [Hr:555]

TÖRNSTEN, OLOF, *Anledning til norrländska åkerbrukets förbättrande*. [2. uppl., 1769].

Kollationering skall vara: 24, [3] s., 1 utvikbar tab. [Hr:568]

BRAUNER, [JOHAN], ”Några strödda lärdomar för landtmän, utdragne utur några bref ifrån framledne cammar-rådet baron Brauner, til en dess vän”, *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1783. Til Stockholms horizont [...]*, s. [39–44], [1782].

[Hr:576]

[BRAUNER, JOHAN], ”Åker, Åkerbruk”, *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 144–149, 1788. [Hr:581a]

HERNQUIST, PETER, *Peter Hernquist och jordbruket. Utskrift av manuskript i Hernquist-ska biblioteket*. Av Ivar Dyrendahl. Skara, 2002. 97 s.

Samling av flera manuskript, i tur och ordning: ”Ekonomiska jordbruket”, ”Artificiella ängar”, ”[Fragment om odling av nyttoväxter]”, ”[Jord, jordbearbetning, sådd m.m.]”, ”Jordarterne och deras fruchtbarhet”, Åkrens utläggande till äng”, ”[Jordarter och stenarter]”, ”[Spridda anteckningar om jordbruk, trädgårdsskötsel och hushåll]”, ”Om vete”. [Hr:583a]

2. Jordens beskaffenhet

HIÄRNE, URBAN, ”Chymiske försök med allehanda jordmohner, som til sädes- och trädgårdsland tjenlige äro”, *Almanach på skott-åhret efter Jesu Christi födelse 1736. Uträknad til Stockholms meridian. Hwarjämte bifogas de underrättelser, som på andra sidan finnas anteknade*, s. [4–29], [1735].

Utgiven av Anders Celsius. Uppsattstexten löper nästan genomgående i underkant av almanackan. [Hr:584]

HIÄRNE, URBAN, ”Chymiska försök med allehanda jordmohner, som til sädes- och trädgårdsland tienlige äro”, *Almanach på åhret efter Jesu Christi födelse, 1737. Uträknad til Stockholms meridian. Hwarjämte bifogas de underrättelser, som på andra sidan finnas anteknade*, s. [4–27], [1736].

Forts. från föregående år. Utgiven av Anders Celsius. [Hr:584]

CARLESON, CARL, ”Jord, Jord-arter”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 220–257, 1769. [Hr:588a]

CARLESON, CARL, ”Ler, Lerjord”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 413–415, 1769. [Hr:588b]

CARLESON, CARL, ”Sand, Sandjord”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 667, 1769. [Hr:588c]

WALLERIUS, [JOHAN GOTTSCHALK], ”Utdrag af belönte svar uppå Kongl. Wet. academiens fråga, angående åker-jord-arternas skiljemärken, samt deras förbättring genom tjenlig jord-blandning”, *Almanacka för året efter frälsarens Christi födelse 1786. Till Götteborgs horizonz [...]*, s. [38–44], [1785]. [Hr:591a]

WALLERIUS, [JOHAN GOTTSCHALK], ”Fortsättning af belönte swar uppå Kgl. Wet. academiens fråga, angående åker-jord-arternas skiljemärken, samt deras förbättring genom tjenlig jordblandning”, *Almanacka för året efter frälsarens Christi födelse 1787. Till Götteborgs horizonz [...]*, s. [38–44], [1786]. [Hr:591b]

WALLERIUS, [JOHAN GOTTSCHALK], ”Fortsättning af belönte swar uppå Kgl. Wet. academiens fråga, angående åkerjord-arternas skiljemärken, samt deras förbättring genom tjenlig jordblandning”, *Almanacka för skott-året efter vår frälsares Christi födelse 1788. Till Götteborgs horizonz [...]*, s. [38–44], [1787]. [Hr:591c]

WALLERIUS, [JOHAN GOTTSCHALK], "Fortsättning af belönte swar, uppå Kgl. Wet. academiens fråga, angående åkerjord-arternas skiljemärken, samt deras förbättring genom tjenlig jord-blandning", *Almanacka för året efter frälsarens Christi födelse 1789. Till Götheborgs horizont [...]*, s. [38–44], [1788]. [H1:591d]

WALLERIUS, [JOHAN GOTTSCHALK], "Fortsättning af belönte svar, uppå Kgl. Wet. academiens fråga, angående åkerjord-arternas skiljemärken, och förbättring genom tjenlig blandning", *Almanacka för året efter frälsarens Christi födelse 1790. Till Götheborgs horizont [...]*, s. [38–44], [1789]. [H1:591e]

WALLERIUS, [JOHAN GOTTSCHALK], "Fortsättning af belönte swar, uppå Kgl. Wet. academiens fråga, angående åkerjordarternas skilljemärken och förbättring genom tjenlig blandning", *Almanacka för året efter frälsarens Christi födelse 1791. Till Götheborgs horizont [...]*, s. [38–44], [1790]. [H1:591f]

WALLERIUS, [JOHAN GOTTSCHALK], "Fortsättning af belönte swar, uppå Kgl. Wet. academiens fråga, angående åkerjord-arternas skilljemärken och förbättring genom tjenlig blandning", *Almanacka för skott-året efter frälsarens Christi födelse 1792. Till Götheborgs horizont [...]*, s. [38–44], [1791]. [H1:591g]

WALLERIUS, JOHAN GOTTSCHALK, "Fortsättning af belönte swar, uppå Kgl. Wet. academiens fråga, angående åkerjord-arternas skilljemärken och förbättring genom tjenlig blandning", *Almanacka för året efter frälsarens Christi födelse 1793. Till Götheborgs horizont [...]*, s. [38–44], [1792]. [H1:591h]

WALLERIUS, [JOHAN GOTTSCHALK], "Fortsättning af belönte svar, uppå Kgl. Wet. academiens fråga, om åkerjord-arternas skiljemärken och förbättring genom tjenlig blandning", *Almanacka för året efter frälsarens Christi födelse 1794. Till Götheborgs horizont [...]*, s. [38–44], [1793]. [H1:591i]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Alf, Alf-jord", *Nya svenska ekonomiska dictionnaren*, D. 1, s. 40–42, 1779. [H1:592a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Backar", *Nya svenska ekonomiska dictionnaren*, D. 1, s. 281–289, 1779. [H1:592b]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Bleke", *Nya svenska ekonomiska dictionnaren*, D. 2, s. 90–92, 1780. [H1:592c]

[BRAUNER, JOHAN], "Jord och Jordarter", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 82–84, 1788. [H1:596a]

LINDERHOLM, OLOF, "Backar", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 91–93, 1802. [H2:821a]

LINDERHOLM, OLOF, ”Jord”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 481–484, 1803. [H2:821b]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Jordarter”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 109–III, 1838. [H2:836a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Lera”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 152–153, 1838. [H2:836b]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Mylla”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 179–180, 1838. [H2:836c]

3. Gödsling och jordförbättring

Almanach på året efter Jesu Christi födelse, 1730. Uträknad til Stockholms meridian. Hvar-jämte bifogas en Underrättelse huru jorden kan förbättras och göras mera fruktbar. Stockholm, [1729]. [48] s.

Utgiven av Anders Celsius. Variant med delvis avvikande tryck på titelsidan finns. Texten till underrättelsen s. [4–35] löper till stor del i underkant av almanackstexten. [H1:599]

”Medel, at öka gödslen til landt-bruket förbättring”, *Almanach för året, efter vår frälsares Christi födelse, 1750. Til Lunds horizont [...]*, s. [28–32], [1749].

Enligt Philip (1954) baserad på en artikel av Carl Gustaf Löwenhielm (se H1:605). [H1:605a]

”Underrättelse om jordmerg eller mergel och des nytta i åkerbruket”, *Almanach för skott-året, efter vår frälsares Christi födelse, 1752. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [29–33], [1751]. [H1:608a]

”Fortsättning om jordmärg och dess nytjande vid åkerbruket”, *Almanach för året, efter vår frälsares Christi födelse, 1754. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [28–48], [1753]. [H1:608b]

ROTHOF, LORENS WOLTER, ”Gödsel, dynga, träck eller excrementer”, *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 159–161, 1762. [H1:615a]

ROTHOF, LORENS WOLTER, ”Märgel, jordmärg”, *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 337–338, 1762. [H1:615b]

ROTHOF, LORENS WOLTER, ”Urin, pink”, *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 584–586, 1762. [H1:615c]

CARLESON, CARL, ”Dynga”, *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 99–103, 1769. [H1:617a]

CARLESON, CARL, ”Göda. Gödsel”, *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 141–158, 1769. [H1:617b]

- CARLESON, CARL, ”Jordblandning”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 257–260, 1769. [Hr:617c]
- CARLESON, CARL, ”Jordbrännande”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 260–267, 1769. [Hr:617d]
- CARLESON, CARL, ”Jordsand”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 268–270, 1769. [Hr:617e]
- CARLESON, CARL, ”Kalk”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 293–303, 1769. [Hr:617f]
- CARLESON, CARL, ”Kiärrjord”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 333–335, 1769. [Hr:617g]
- CARLESON, CARL, ”Märgel, jordmärg”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 515–526, 1769. [Hr:617h]
- CARLESON, CARL, ”Salt”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 656–660, 1769. [Hr:617i]
- CARLESON, CARL, ”Saltbitter [salpeter]”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 661–667, 1769. [Hr:617j]
- CARLESON, CARL, ”Torf, torfbrännande”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 830–836, 1769. [Hr:617k]
- CARLESON, CARL, ”Träda, trädesåker”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 818–819, 1769. [Hr:617l]
- CARLESON, CARL, ”Urin”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 836–837, 1769. [Hr:617m]
- [AHLGREN, L.], ”Anmärkningar om den aldrakraftigaste gödsel, samt om sättet at samla och nyttja den samma”, *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 177 1. Til Götheborgs horizonz [...]*, s. [28–34], [1770]. [Hr:619]
- [REGENSPURGER, JOSEPH D.], ”Utdrag af en på tyska författad och af herr Regensberger i Petersburg til K. Wetenskaps acad. insänd skrift, om gödslens beredande, til åkerbrukets förkofring”, *Almanach för året, efter frälsarens Christi födelse 1774. Til Stockholms horizonz [...]*, s. [36–44], [1773].
- Enligt Philip (1954) översatt av Johan Danielsson Christiernin. [Hr:623a]
- [BRAUNER, JOHAN], ”Gödsel och gödning”, *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 60–67, 1788. [Hr:643a]
- [BRAUNER, JOHAN], ”Märgel”, *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 106–108, 1788. [Hr:643b]
- [BRAUNER, JOHAN], ”Urin”, *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 142–143, 1788. [Hr:643c]

”Om mindre brunnen gödsels förmån på åkrar, framför den som är mycket brunnen”, *Almanach för skott-året efter frälsarens Christi födelse 1780. Til Götheborgs horisont [...]*, s. [36–39].

Enligt Philip (1954) möjligen efter Johan Gottschalk Wallerius (se HI:614) och Johan Haartman (se HI:632). [HI:653]

LINDERHOLM, OLOF, ”Gödsel”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 281–286, 1803. [H2:844a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Gödsel”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 76–78, 1838. [H2:906a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Kalk”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 117–118, 1838. [H2:906b]

”Bästa sättet att använda ben till gödning”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1850. Till Stockholms horisont [...]*, s. [41–44], [1849].

Enligt Philip (1954) delvis efter Johan Theophil Nathhorst, *KSLAT* 1847, s. 180. [H2:945]

4. Nyodling och jordbearbetning

CHYDENIUS, SAMUEL, *Steniga backars upodling*. 1752.

Kollationering skall vara: 64 s. (pl.-bl. ingår i paginering). [HI:659]

CARLESON, CARL, ”Harfwa”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 164–165, 1769. [HI:663a]

CARLESON, CARL, ”Jordwallar”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 270–277, 1769. [HI:663b]

CARLESON, CARL, ”Köra, körning”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 392–403, 1769. [HI:663c]

CARLESON, CARL, ”Nyplog”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 526–527, 1769. [HI:663d]

CARLESON, CARL, ”Plog, plöija”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 572–576, 1769. [HI:663e]

CARLESON, CARL, ”Swedja”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 735–742, 1769. [HI:663f]

CARLESON, CARL, ”Trädesstock”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 819–820, 1769. [HI:663g]

CARLESON, CARL, ”Tufwor”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 825–830, 1769. [HI:663h]

[BRAUNER, JOHAN], ”Köra”, *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 93, 1788. [HI:680a]

[BRAUNER, JOHAN], ”Plog, plöja”, *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 117–118, 1788. [HI:680b]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Plog. Plöjning”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 201–202, 1838. [H2:973a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Swedja. Swedning”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 253–254, 1838. [H2:973b]

5. Myroddling

CARLESON, CARL, ”Kiärt”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 304–333, 1769. [H1:706a]

CARLESON, CARL, ”Måssar, myror”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 499–514, 1769. [H1:706b]

7. Dikning och sjösänkning

[BRAUNER, JOHAN], ”Några nödiga påminnelser vid åker-bruket”, *Almanach för året, efter vår frälsares Christi födelse, 1758. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [32–37], [1757].

Anmärkning vid uppsatsens slut: ”(Fortsättning häraf et annat år.)” Någon fortsättning tycks dock aldrig ha publicerats. Utgör ett utdrag ur författarens *Tankar och försök om åker och äng*, 3. uppl. 1755 (se H1:555). [H1:731]

CARLESON, CARL, ”Dika, diken”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 95–98, 1769. [H1:732a]

”Några påminnelser om dikens nödvändighet, til åkrens och ängsmarkens förbättrande”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse 1783. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [38–44], [1782]. [H1:735]

”Slutet af de i nästföregående årets almanach til Götheborgs horizont införde påminnelser, om dikens nödvändighet och nytta, både för åkrar och ängar”, *Almanach för skott-året efter frälsarens Christi födelse 1784. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [38–44], [1783]. [H1:735]

8. Bevatning

[NATHORST, HJALMAR], ”Om ängswattning”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1846. Till Stockholms horizont [...]*, s. [40–45], [1845]. [H2:1080]

10. Allmän växtodling

Hus-Hålls almanach för skott-åbret efter Jesu Christi födelse, . Uträknad til Stockholms meridian hwarjemte bifogas Underrättelse om nyttan af växternas olika kiön [wid Åkerbruk och Trägårdar]. Stockholm, [1743]. [48] s.

Utgiven av Anders Celsius. Den anonyma underrättelsen om nyttan av växternas olika kön är författad av Carl von Linné och återfinns s. [5–30]. [H1:763a]

Hus-hålls almanach för året efter Jesu Christi födelse, 1745. Uträknad Stockholms meridian. Hwarjemte bifogas Widare underrättelse om nyttan af växternas olika kiön. Stockholm, [1744]. [48] s.

Utgiven av Anders Celsius. Två upplagor finns. Fortsättningen på Carl von Linnés underrättelse i föregående års almanacka återfinns s. [5–32]. [H1:763b]

11. Växtföljd

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Cirkulationsbruk", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 41–43, 1838. [H2:1180a]

12. Sädesslag

a. RÅG, VETE, KORN OCH HAVRE: ODLING (I ALLMÄNHET)

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Hafra, hagra, withafra, swarhafra, Avena sativa", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 163–165, 1762. [Hr:828a]

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Hwete, wete; sãmmarhwete, Triticum aestivum; winterhwete, Triticum hyemale", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 192–194, 1762. [Hr:828b]

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Korn, bjugg, Hordeum vulgare", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 248–249, 1762. [Hr:828c]

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Råg. Secale cereale, Siligo", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 393–395, 1762. [Hr:828d]

CARLESON, CARL, "Blandsäd", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 85–86, 1769. [Hr:833a]

CARLESON, CARL, "Brådd", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 90–91, 1769. [Hr:833b]

CARLESON, CARL, "Bråddwãlta", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 91–92, 1769. [Hr:833c]

CARLESON, CARL, "Hafra", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 161–162, 1769. [Hr:833d]

CARLESON, CARL, "Korn", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 362–387, 1769. [Hr:833e]

CARLESON, CARL, "Hafra", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 161–162, 1769. [Hr:833f]

CARLESON, CARL, "Råg", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 624–644, 1769. [Hr:833g]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Ax", *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 2, s. 265–275, 1780. [Hr:837a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Blandkorn, blandsäd", *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 2, s. 75–78, 1780. [Hr:837b]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Brådd, bråddmask, bråddwãltning", *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 3, s. 190–195, 1780. [Hr:837c]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Hafre" (Avena), *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 1, s. 258–265, 1779. [Hr:837d]

- [BRAUNER, JOHAN], "Ax", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 9–10, 1788.
[Hr:848a]
- [BRAUNER, JOHAN], "Brådd", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 37–38, 1788.
[Hr:848b]
- [BRAUNER, JOHAN], "Hafre", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 70–72, 1788.
[Hr:848c]
- [BRAUNER, JOHAN], "Hwete", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 73–74, 1788.
[Hr:848d]
- [BRAUNER, JOHAN], "Korn", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 91–92, 1788.
[Hr:848e]
- [BRAUNER, JOHAN], "Råg", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 121–124, 1788.
[Hr:848f]
- SWARTZ, OLOF, "Om de i Sverige brukelige sädes-arter", *Almanacka för året efter frälsarens Christi födelse, 1795. Till Stockholms horizonz [...]*, s. [37–44], [1794]. [Hr:851]
- LINDERHOLM, OLOF, "Ax", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 89–91, 1802. [H2:1191a]
- LINDERHOLM, OLOF, "Brådd", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 260–262, 1802. [H2:1191b]
- LINDERHOLM, OLOF, "Hafre", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 292–296, 1803. [H2:1191c]
- LINDERHOLM, OLOF, "Hwete", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 392–394, 1803. [H2:1191d]
- BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Hafra", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 81–82, 1838. [H2:1205a]
- BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Hwete", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 94–96, 1838. [H2:1205b]
- BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Korn", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 126–127, 1838. [H2:1205c]
- BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Råg", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 220–221, 1838. [H2:1205d]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Säd", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 258–261, 1838. [H2:1205e]

b. RÅG, VETE, KORN OCH HAVRE: SÅDD OCH UTSÄDE

CARLESON, CARL, "Så", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 745–757, 1769. [H1:862a]

CARLESON, CARL, "Sånings tiden", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 758–770, 1769. [H1:862b]

CARLESON, CARL, "Sädesstöpning", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 799–811, 1769. [H1:862c]

CARLESON, CARL, "Utsäde", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 844–845, 1769. [H1:862d]

[BRAUNER, JOHAN], "Så, sånings-tid", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 129–132, 1788. [H1:869a]

[BRAUNER, JOHAN], "Sädes-stöpning", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 132–134, 1788. [H1:869b]

"Om hvetets såning och skötsel", *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1782. Til Stockholms horisont [...]*, s. [40–44], [1781]. [H1:874]

c. RÅG, VETE, KORN OCH HAVRE: SKÖRD OCH FÖRVARING

CARLESON, CARL, "Stackar för hö eller säd", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 728–732, 1769. [H1:879a]

CARLESON, CARL, "Sädesbärgning", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 770–778, 1769. [H1:879b]

"Huru säd, med minsta spillning, kan skäras", *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse 1782. Til Stockholms horisont [...]*, s. [40–44], [1781].

Enligt Philip (1954) antagligen byggd på svaren på Vetenskapsakademiens prisfråga för år 1776, främst på det prisbelönta svaret av Nils Husberg i *Samling af rön och afhandlingar rörande landtbruket*, D. 2, 1777, s. 65. [H1:891]

d. BOVETE

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Bohwete, bokhwete. Polygonum fagopyrum", *Hushållsmagasinet*, D. 1, s. 53–54, 1762. [H1:902a]

CARLESON, CARL, "Bohwete", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 87–88, Stockholm, 1769. [H1:902b]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Bohwete", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 2, s. 264–277, 1780. [H1:903a]

[BRAUNER, JOHAN], "Bohwete", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 21–23, 1788. [H1:903b]

LINDERHOLM, OLOF, "Bohwete", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 224–226, 1802. [H2:1233a]

f. SURROGAT FÖR BRÖDSÄD

KALM, PEHR, *Academisk afhandling, om oeconomiska nyttan af manna-gräs*, med wederbörandes samtycke under [...] Pehr Kalms inseende, utgifwen och försvarad i Åbo Aca-
demies öfre läro-sal den 13 April 1772, på wanlig tid för middagen, af Johan Blomberg,
Österbotninge. Diss. Åbo, 1772. 8 s. [H1:914a]

13. Frödling

LINNÉ, CARL VON, *Swenskt höfrö*, 1742.

Faksimil och utskrift i: Kåhre, Lennart, *Från höfrö till vallfrö. Den svenska fröförsörjningen 1740–1870* (1996), s. 234–241. [H1:916]

CARLESON, CARL, "Höfrö", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 209–214, 1769. [H1:917a]

14. Rotfrukter. Potatis

b. DIVERSE ROTFRUKTER

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Rofwa, Brassica Rapa", *Hushålls-magasin*, D. I, s. 389–390, 1762. [H1:929a]

CARLESON, CARL, "Rofwor", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 611–624, 1769. [H1:929b]

[BRAUNER, JOHAN], "Rofwoi", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 118–121, 1788. [H1:931a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Hwitbeta", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 96–97, 1838. [H2:1269a]

c. POTATIS

[TURSÉN, ERLAND ZACHARIAS], "Beskrifning om jordpäron", *Almanach för året, efter vår frälsares Christi födelse, 1749. Til Lunds horizont [...]*, s. [29–32], [1748].

Författare enligt Philip (1954). [H1:938]

Underrättelse om jord-pärons plantering, nytta och bruk [...]. 1749].

Enligt Philip (1954) författad av Ulric Rudenschöld. [H1:939]

[RUDENSCHÖLD, ULRIC], "Beskrifning om jord-pärons plantering, nytta och bruk", *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1750. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [28–35], [1749].

Författare enligt Philip (1954). Utgör ett utdrag ur H1:939. [H1:940]

ROTHOF, LORENS WOLTER, ”Potäter, potatoes, jord-päron, Solanum tuberosum”, *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 367–369, 1762. [HI:942a]

CARLESON, CARL, ”Potatoes”, *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 577–597, 1769. [HI:946a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], ”Om potates eller jordpäron”, *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1785. Til Lunds horizont [...]*, s. [38–44], [1784]. [HI:957]

[BRAUNER, JOHAN], ”Potatoes”, *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 113–116, 1788. [HI:960a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Potäter”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 204–206, 1838. [H2:1306a]

15. Handelsväxter

b. SPÅNADSVÄXTER

BROMAN, OLOF, ”Kyckioherdens i Hudwikswald herr magister Olof Bromans under rättelse om lin”, *Almanach på åhret efter Jesu Christi födelse, 1733. Uträknad til Stockholms meridian. Hwarjämte bifogas de underrättelser, som på andra sidan finnas antecknade*, s. [4–29], [1732].

Utgiven av Anders Celsius. Underrättelsen löper till stor del i underkant av almanackstexten. Varianter på titelbladet finns. [HI:968]

”Underrättelse om linets upodlande”, *Almanach för året, efter vår frälsares Christi födelse, 1749. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [29–37], [1748].

Texten baserad på berättelse av H. Huss (se HI:974). [HI:975]

ROTHOF, LORENS WOLTER, ”Hampa, gallerhampa, Cannabis sativa”, *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 172–175, 1762. [HI:981a]

TÖRNSTEN, OLOF, ”Underrättelse i vissa stycken af landt-hushållningen, rörande i synnerhet lins och hampas planterande, jämte bägges ytterligare beredning och förädlande, på hög befallning, til oförfarnas tjenst uptedde”, *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1767. Til Stockholms horizont [...]*, s. [33–44], [1766]. [HI:984a]

TÖRNSTEN, OLOF, ”Fortsättning af underrättelse om lins och hampas såning och beredande, m.m.”, *Almanach för skått-året efter vår frälsares Christi födelse 1768. Til Stockholms horizont [...]*, s. [33–44], [1767]. [HI:984b]

TÖRNSTEN, OLOF, ”Fortsättning af underrättelse om lins och hampas såning och beredande m.m.”, *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1769. Til Stockholms horizont [...]*, s. [36–45], [1768]. [HI:984c]

TÖRNSTEN, OLOF, ”Slutet af underrättelse om lins såning och beredande, m.m.”, *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1770. Till Stockholms horizont [...]*, s. [36–44], [1769]. [H1:984d]

TÖRNSTEN, OLOF, ”Beskrifning om hampas nytta, såning och beredande”, *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1771. Till Stockholms horizont [...]*, s. [36–44], [1770]. [H1:984e]

TÖRNSTEN, OLOF, ”Slutet af beskrifning om hampas såning och beredande”, *Almanach för skott-året efter vår frälsares Christi födelse 1772. Till Stockholms horizont [...]*, s. [36–44], [1771]. [H1:984f]

CARLESON, CARL, ”Lin”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 416–439, 1769. [H1:984g]

[BRAUNER, JOHAN], ”Lin”, *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 99–100, 1788. [H1:993a]

LINDERHOLM, OLOF, ”Hampa”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 316–318, 1803. [H2:1320a]

NICANDER, HENRIK, ”Utdrag af flere beskrifningar om lin”, *Almanach för skott-året efter frälsarens Christi födelse, 1804. Till Stockholms horizont [...]*, s. [43–47], [1803]. [H2:1322a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Lin”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 154–155, 1838. [H2:1338a]

En prästfru sår lin anno 1848. En dokumentation om linberedning ur en handskrift från 1800-talet. Kommentar och bild: Margareta Grafström. Härnösand, 1980. 24 s., ill. 2. uppl., 1983. [H2:1342a]

”Om linodling”, *Almanach för skott-året efter frälsarens Christi födelse, 1848. Till Stockholms horizont [...]*, s. [42–45], [1847].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år. Enligt Philip (1954) troligen efter Alfred Nathhorsts reseberättelse *Om linets odling och beredning efter i Belgien vunnen erfarenhet* (1850). [H2:1347]

”Om linrötning”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1849. Till Stockholms horizont [...]*, s. [41–45], [1848].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år. Enligt Philip (1954) troligen efter Alfred Nathhorsts reseberättelse *Om linets odling och beredning efter i Belgien vunnen erfarenhet* (1850). [H2:1347]

[WAHLBERG, PEHR FREDRIK], ”Om hampodling”, *Almanach för skott-året efter frälsarens Christi födelse, 1832. Till Stockholms horizont [...]*, s. [40–44], [1831].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år. [H2:1349]

c. HUMLE

STRIDSBERG, [MAGNUS], "Herr lector Stridsbergs nya sätt at anlägga humlegårdar", *Almanach för skått-året efter vår frälsares Christi födelse, 1756. Till Stockholms horizonz [...]*, s. [28–32], [1755]. [H1:1002a]

LINDERHOLM, OLOF, "Humle", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 374–378, 1803. [H2:1350a]

"Om humleplantering", *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1833. Till Stockholms horizonz [...]*, s. [39–46], [1832]. [H2:1361]

e. OLJEVÄXTER

CARLESON, CARL, "Rapsat", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 597–610, 1769. [H1:1031a]

"Odling af rapsat", *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1818. Till Stockholms horizonz [...]*, s. [39–44], [1817].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år. [H2:1377]

f. FÄRGVÄXTER

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Wäide, wejde, veid, weid, Isatis tinctoria, glastum", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 674–677, 1762. [H1:1039a]

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Ängskära, engskära, skärda, skålagräs, skåle, swänskt färggräs, Serratula tinctoria", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 708–709, 1762. [H1:1039b]

SÖDERLING, M.B., *Den practiska weideplanteringen och beredningen*. Skara, 1808. [8] s. [H2:1378a]

16. Foderväxter**a. ALLMÄNT**

LINDERHOLM, OLOF, "Gräs", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 226–228, 1803. [H2:1390a]

b. SÄRSKILDA FODERVÄXTER

[BRAUNER, JOHAN], "Klöfwer", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 87–89, 1788. [H1:1080a]

[BRAUNER, JOHAN], "Knylhafre", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 97–98, 1788. [H1:1080b]

LINDERHOLM, OLOF, "Hwen", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 391–392, 1803. [H2:1410a]

17. Ängs-, vall- och beteskultur

CARLESON, CARL, "Beteshagar", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 80–83, 1769. [Hr:1102a]

CARLESON, CARL, "Mulbete", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 490–491, 1769. [Hr:1102b]

CARLESON, CARL, "Höbärgning", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 188–209, 1769. [Hr:1102c]

CARLESON, CARL, "Äng, ängsskiötsel", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 848–877, 1769. [Hr:1102d]

[BERGIUS, BENGT], "Påminnelser vid äng-skötslen", *Almanach för skott-året efter vår frälsares Christi födelse, 1772. Til Lunds horizont [...]*, s. [36–44], [1771].

Enligt Philip (1954) ett sammandrag av samme författares *Tal om svenska äng-skötseln* (Hr:1102). [Hr:1105a]

[BERGIUS, BENGT], "Fortsättning af påminnelserna wid äng-skötslen, i synnerhet om artificiella ängar", *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1773. Til Lunds horizont [...]*, s. [36–44], [1772]. [Hr:1105b]

[BERGIUS, BENGT], "Fortsättning af påminnelserna wid äng-skötslen, i synnerhet om artificiella ängar, som uti de 2 föregående årens almanachor blifwit började", *Almanach för året, efter vår frälsares Christi födelse, 1774. Til Lunds horizont [...]*, s. [36–44], s. [1773]. [Hr:1105c]

[BERGIUS, BENGT], "Fortsättning af påminnelserna wid äng-skötslen, i synnerhet om artificiella ängar, som uti de 3 föregående almanachor blifwit införde", *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1775. Til Lunds horizont [...]*, s. [36–44], s. [1774]. [Hr:1105d]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Beteshagar", *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 1, s. 517–530, 1779. [Hr:1116a]

ASPELIN, CARL FREDRIC, "Sätt at förbättra sankä ängar, försökt i Skåne", *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse 1781. Til Lunds horizont [...]*, s. [40–44], [1780].

Även i almanacka till Göteborgs horisont samma år. [Hr:1117]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Om beteshagar", *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1785. Til Stockholms horizont [...]*, s. [39–44], [1784]. [Hr:1121]

[BRAUNER, JOHAN], "Bete", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 12–13, 1788. [Hr:1123a]

[BRAUNER, JOHAN], "Beteshage", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 13–17, 1788. [Hr:1123b]

[BRAUNER, JOHAN], "Höbergning", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 79–81, 1788. [H1:1123c]

[BRAUNER, JOHAN], "Äng", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 150–151, 1788. [H1:1123d]

LINDERHOLM, OLOF, "Bete", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 156–157, 1802. [H2:1452a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Hö", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 102–103, 1838. [H2:1469a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Höbergning", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 103–104, 1838. [H2:1469b]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Äng", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 316–317, 1838. [H2:1469c]

18. Hägnader

CARLESON, CARL, "Fällor", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 121–126, 1769. [H1:1141a]

CARLESON, CARL, "Gärdesgård", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 136–138, 1769. [H1:1141b]

CARLESON, CARL, "Hagtorn", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 163–164, 1769. [H1:1141c]

CARLESON, CARL, "Hägnader", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 170–173, 1769. [H1:1141d]

CARLESON, CARL, "Stängning", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 734–735, 1769. [H1:1141e]

LINDERHOLM, OLOF, "Gärdesgård", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 274–276, 1803. [H2:1476a]

LINDERHOLM, OLOF, "Hagtorn", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 305–306, 1803. [H2:1476b]

LINDERHOLM, OLOF, "Häckar", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 408–410, 1803. [H2:1476c]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Gärdesgård", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 75–76, 1838. [H2:1484a]

GRÖNVALL, KARL JOSEF, *Om stängsel-skyldighetens fördelning*. Stockholm, 1847. 27 s., 1 pl.-bl. [H2:1488a]

19. Ogräsbekämpning

CARLESON, CARL, "Ogräs", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 536–547, 1769. [Hi:1237a]

[BRAUNER, JOHAN], "Ogräs", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 110–111, 1788. [Hi:1240a]

[TIBURTIUS, TIBURTZ], "Sätt at utrota land- eller flyg-hafra utur åker-jorden", *Almanach för skott-året, efter vår frälsares Christi födelse, 1756. Til Götheborgs horizon* [...], s. [28–32], [1755].

Enligt Philip (1954) sammandraget efter Hi:1244. [Hi:1244a]

CARLESON, CARL, "Ormbunka", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 547–548, 1769. [Hi:1244b]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Brandkorn", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 3, s. 54–56, 1781. [Hi:1245a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Bromus, låsta, losta", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 3, s. 145–151, 1781. [Hi:1245b]

E. Skadedjur och sjukdomar på växter

1. Skadedjur och deras utrotande

b. SKADEINSEKTER PÅ TRÄD OCH BUSKAR

CARLESON, CARL, "Matkar" [Maskar], *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 471–483, 1769. [Hi:1170a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Bladsput" [Bladlus], *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 2, s. 68–75, 1780. [Hi:1173a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Blomfly" [Barrlus], *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 2, s. 104–106, 1780. [Hi:1173b]

LINDERHOLM, OLOF, "Bladlöss", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 189–191, 1802. [H2:1510a]

d. SKADEINSEKTER PÅ GRÄS OCH KÅLPLANTOR

LINDERHOLM, OLOF, "Jordloppor", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 487–488, 1803. [H2:1527a]

e. ANDRA SKADEDJUR

CARLESON, CARL, "Kråkor", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 388–392, 1769. [Hi:1216a]

- CARLESON, CARL, "Mullwada, Mullsork", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 491–496, 1769. [Hr:1217a]
- CARLESON, CARL, "Myror", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 496–498, 1769. [Hr:1218a]
- CARLESON, CARL, "Råttor", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 644–645, 1769. [Hr:1221a]
- CARLESON, CARL, "Sparf", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 724–728, 1769. [Hr:1222a]

2. Svampsjukdomar

b. ÖVRIGA SJUKDOMAR

"Om honungs-dagg, samt om insecter som skada säden på åkrarne", *Almanach för skott-året, efter vår frälsares Christi födelse, 1764. Till Götheborgs horisont [...]*, s. [40–44], [1763].

Enligt Philip (1954) delvis ett sammandrag av uppsats av Johan Leche (se Hr:1224). [Hr:1224a]

CARLESON, CARL, "Honungsdagg", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 165–166, 1769. [Hr:1225a]

CARLESON, CARL, "Sot", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 490–491, 1769. [Hr:1225b]

CARLESON, CARL, "Sädens sjukdomar", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 780–799, 1769. [Hr:1225c]

"Om kol- eller sot-ax på hwetet", *Almanach för skott-året efter vår frälsares Christi födelse, 1780. Till Lunds horisont [...]*, s. [36–39], [1779].

Enligt Philip (1954) delvis efter Pehr Wäsström (se Hr:1226). [Hr:1226a]

DARELLI, ISAK AF, "Om brand-ax eller sot i hwetet", *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1807. Till Stockholms horisont [...]*, s. [43–47], [1806].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år. [H2:1555]

[SCHULTZENHEIM, DAVID VON], "Om rödsot", *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1813. Till Stockholms horisont [...]*, s. [38–47], [1812].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år. [H2:1558a]

F. Trädgårdsskötsel

1. Allmänt

AHLICH, JOHANN, *En kort underrättelse [...]*. 1722.

Kollationering skall vara: Grav. front, xxxii, 192 s. Med grav. vinjetter med riksvapnet på s. vii och xiii, dito med andra motiv s. 3, 72 och 137. Hellsidesgravyrer på s. 66 och 132. Sidorna xxv–xxvi består av en grav. plansch. Kollationering för andra upplagan 1744 skall vara: [6], 240, 1–32, [10] s., 3 träsnittsplanser. [Hr:1257]

BROOCMAN, REINERUS, ”Then fierde afdelingen. Om trädgårds-bruk”, *En fulständig svensk hus-hålds-bok*, s. 1–68, 1736. [H1:1260a]

BREHMER, JOHAN PETER, *En trädgårds-bok [...]*. 1738.

Fullständig kollationering skall vara: [8], 144, 147–178, 180–195, 195–212, [6] s. [H1:1261]

CARLESON, CARL, ”Trädgård”, *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 820–821, 1769. [H1:1281a]

[BRAUNER, JOHAN], ”Träd, trädgård”, *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 136–138, 1788. [H1:1288a]

HERNQUIST, PETER, *Horticultura* [utskriven av] Ivar Dyrendahl (Handskrifter i Hernquistiska biblioteket vid Veterinärinrättningen i Skara). Skara, 1992. 61 bl. [H1:1292a]

HERNQUIST, PETER, *Trädgårdskonsten* [utskriven av] Ivar Dyrendahl (Handskrifter i Hernquistiska biblioteket vid Veterinärinrättningen i Skara). Skara, 1992. 60 bl. [H1:1292b]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Trädgårdsföreningen”, *Hand-lexicon för svenska landt-hushållare*, s. 279–282, 1838. [H2:1571a]

FLEISCHER, ESAIAS, *Trädgårdsbok*. 1805.

Kollationering – inklusive författarens förord och register – skall vara: [24], 670, [7] s. [H2:1587]

2. Köksväxter

b. SÄRSKILDA KÖKSVÄXTER

ROTHOF, LORENS WOLTER, ”Åkerbönor, walska bönor, wälska bönor, häst bönor, Vicia faba”, *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 684–687, 1762. [H1:1302a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], ”Dill”, *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 1, s. 109, 1779. [H1:1306a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], ”Fänkol”, *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 1, s. 109–110, 1779. [H1:1306b]

[ROSENSTEN, ANDERS], ”Anmärkningar om kummin-hagars anläggande och skötsel”, *Almanach för året, efter vår frälsares Christi födelse, 1751. Til Lunds horizont [...]*, s. [28–34], [1750].

Sammandrag av H1:1307. [H1:1308]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], ”Brassica, kål”, *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 3, s. 62–110, 1781. [H1:1309a]

[BRAUNER, JOHAN], ”Kål”, *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 94–95, 1788. [H1:1309b]

- CARLESON, CARL, "Linser", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 440–442, 1769. [H1:1309c]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Allium (Lök)", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 51–56, 1779. [H1:1309d]
- [BRAUNER, JOHAN], "Lök", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 102–103, 1788. [H1:1309e]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Persilja, petersilja", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 143–144, 1779. [H1:1311a]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Rödbeta", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 512–517, 1779. [H1:1312a]
- [BRAUNER, JOHAN], "Beta, rödbeta", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 17–19, 1788. [H1:1312b]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Selleri", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 145–147, 1779. [H1:1313a]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Sparis", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 232–241, 1779. [H1:1317a]
- [BRAUNER, JOHAN], "Asparis" [Sparris], *Project til et oeconomiskt hand-lexicon för svenska jordbrukare*, s. 7–9, 1788. [H1:1317b]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Spinat, spenat, Spinacia oleracea", *Hushålls-magasinet*, D. 1, s. 483–484, 1762. [H1:1317c]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Ärter, erter, Pisum sativum", *Hushålls-magasinet*, D. 1, s. 731–733, 1762. [H1:1321a]
- CARLESON, CARL, "Ärter", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 877–878, 1769. [H1:1321b]
- LINDERHOLM, OLOF, "Beta", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 153–155, 1802. [H2:1649a]
- LINDERHOLM, OLOF, "Bönor", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 297–299, 1802. [H2:1649b]
- LINDERHOLM, OLOF, "Jordärtskock", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 489–490, 1803. [H2:1653a]
- [SWARTZ, OLOF], "Om kummin-odling", *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1817. Till Stockholms horisont [...]*, s. [39–44], [1816]. [H2:1665]

LINDERHOLM, OLOF, "Hwitlök", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 396–399, 1803. [H2:1665a]

3. Frukträd. Bärbuskar

a. ODLING AV FRUKTRÄD

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Äpelträ, äppelträ", äppelträd, epplerträd, äpel, apel, *Pyrus malus*, *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 717–731, 1762. [H1:1324a]

CARLESON, CARL, "Oxelträ, Oxelbär", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 556–568, 1769. [H1:1325a]

CARLESON, CARL, "Plommon", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 576–577, 1769. [H1:1325b]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Apel, Appel, Wild-Apel", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 137–142, 1779. [H1:1326a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Aprikos", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 147–151, 1779. [H1:1326b]

LINDERHOLM, OLOF, "Apel", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 55–56, 1802. [H2:1667a]

LINDERHOLM, OLOF, "Apricozer", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 57, 1802. [H2:1667b]

LINDERHOLM, OLOF, "Frugt", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 83–84, 1803. [H2:1667c]

LINDERHOLM, OLOF, "Frugträd", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 85–87, 1803. [H2:1667d]

c. BÄRBUSKAR. VIN

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Berberis, Berberis vulgaris", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 30–31, 1762. [H1:1347a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Berberis", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 419–422, 1779. [H1:1347b]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Björnbär", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 2, s. 65–67, 1780. [H1:1347c]

CARLESON, CARL, "Fläder", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 119–120, 1769. [H1:1347d]

LINDERHOLM, OLOF, "Berberis", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 128–130, 1802. [H2:1700a]

LINDERHOLM, OLOF, "Björnbär", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 186–187, 1802. [H2:1700b]

LINDERHOLM, OLOF, "Brombär", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 248–249, 1802. [H2:1700c]

LINDERHOLM, OLOF, "Hallon", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 307–310, 1803. [H2:1700d]

4. Parkträd och prydnadsväxter

a. SKRIFTER AV ALLMÄNT INNEHÅLL

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Alleer", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. I, s. 43–51, 1779. [H1:1356a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Blomma, Blomster", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 2, s. 106–173, 1780. [H1:1356b]

LINDERHOLM, OLOF, "Alleer", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 18–19, 1802. [H2:1710a]

b. SÄRSKILDA TRÄD, BUSKAR OCH VÄXTER

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Barrlind, id, idegran. *Taxus baccata*", *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 27–28, 1762. [H1:1360a]

LINDERHOLM, OLOF, "Buxbom", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 284–286, 1802. [H2:1740a]

5. Mullbärsträd

LIDBECK, ERIK GUSTAF, *Rön och anmärkningar vid mullbärs-träns uppdragande af sina frön [...]*. 1754.

Återutges i: Anders Johansson Åbonde, *Drömmen om svenskt silke. Silkesodlingens historia i Sverige 1735–1920* (planerad utgivning 2014/15 genom Enheten för de areella näringarnas historia vid Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien). [H1:1371]

BREHMER, SVEN, *Mullbärs-plantage [...]*. 1757.

Variant finns utan författarnamnet utsatt. Återutges i: Anders Johansson Åbonde, *Drömmen om svenskt silke. Silkesodlingens historia i Sverige 1735–1920* (planerad utgivning 2014/15 genom Enheten för de areella näringarnas historia vid Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien).

[H1:1372]

LIDBECK, ERIK GUSTAF, *Dissertatio gradualis de Moro alba*. 1777.

Svensk översättning med titeln "Gradualavhandling om det vita mullbärsträdet" utges i: Anders Johansson Åbonde, *Drömmen om svenskt silke. Silkesodlingens historia i Sverige 1735–1920* (planerad utgivning 2014/15 genom Enheten för de areella näringarnas historia vid Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien).

[H1:1374]

ÖSTBERG, CHARLOTTE, *Om odling af mullbärsträd och silkesmaskar i Sverige*. 1824.

Ny upplaga 1831 återutges i: Anders Johansson Åbonde, *Drömmen om svenskt silke. Silkesodlingens historia i Sverige 1735–1920* (planerad utgivning 2014/15 genom Enheten för de areella näringarnas historia vid Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien). [H2:1760]

[BERZELIUS, JÖNS JACOB], *Om de i Sverige vidtagna åtgärder till mullbärsplanteringen och silkesodlingens införande*. Berättelse på H. K. H. Kronprinsessans nådiga befallning afgifven i sällskapets för inhemsk silkesodling tionde års-sammankomst d. 31 december 1840 af sällskapets förvaltnings utskott. Stockholm, 1841. 38 s.

Utgiven av Sällskapet för inhemsk silkesodling. [H2:1765a]

G. Skogshushållning

1. Allmänt

BROOCMAN, REINERUS, ”Then femte afdelningen. Om skogs-wäsendet”, *En fulständig svensk hus-hålds-bok*, s. 1–48, 1736. [H1:1381a]

ROSENSTEN, ANDERS, *Tänkar om skogars skötsel [...]*. 1752.

Kollationering skall vara: [32], 302, [8] s., 1 utvikbart grav. pl.-bl. [H1:1382]

Almanach för åhret, efter vår frälsares Christi födelse, 1743. Til Upsala-horizont, belägen 59 grad. 51 ½ min norr om æquatoren eller lilien, och 15 3/8 grad öster om parisiska observatorium; tillika med [...] Linnæi Anmärkningar om inländska växter; efter förra hypotheses inrättad. Stockholm, [1742]. [48] s.

Utgiven av Olof Hjorter. Carl von Linnés uppsats, som behandlar olika svenska trädslag, återfinns s. [5–32]. [H1:1385a]

Almanach på åhret efter Christi börd 1745. Uträknad och stäld efter Westeråhs meridian [...]. Hwarjämte bifogad är, orsaken til quicksilfrets fallande och stigande i barometern; samt hwad, wid godt och beständigt timmers fällande bör i achttagas, at långwariga hus ther af må kunna byggas. Västerås, [1744]. [48] s.

Utgiven av Anders Wahlström. Uppsatsen om timmers fällande s. [31–38]. [H1:1385b]

Almanach på åhret efter Christi födelse 1746. Uträknad och stäld til Westeråhs meridian [...]. Hwarjämte bifogad är orsaken til wäderlekens ändring, efter quicksilfrets fallande och stigande i barometern: samt fortsättningen af det, som wid godt och beständigt timmers fällande bör i akttagas. Västerås, [1745]. [48] s.

Utgiven av Anders Wahlström. Fortsättningen på uppsatsen om timmers fällande (se H1:1385b) s. [33–38]. [H1:1385c]

Almanach på året efter Christi födelse 1747. Uträknad och stäld til Westeråhs meridian [...]. Hwarjämte bifogad är orsaken til wäderlekens ändring, anledning af hygrometerns utwisning, des byggnad och egenskap, samt fortsättning af det, som wid godt och beständigt timmers tårkning bör i akt tagas. Västerås, [1746]. [48] s.

Utgiven av Anders Wahlström. Fortsättningen på uppsatsen (se H1:1385c) s. [33–37]. [H1:1385d]

[LINNÉ, CARL VON], "Handling om skogars plantering", *Almanach för året, efter vår frälsares Christi födelse, 1750. Til Stockholms horisont [...]*, s. [28–34], [1749]. [Hi:1386]

CARLESON, CARL, "Skog", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 697–722, 1769. [Hi:1411a]

[HOF, SVEN], "Om vilda träs plantering", *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse 1782. Til Lunds horisont [...]*, s. [40–44], [1781].

Enligt Philip (1954) sammanställd efter arbeten av Johan Leche (Hi:1404) och Lars Broberg (Hi:1282). [Hi:1435]

[HOF, SVEN], "Fortsättning om vilda träs plantering", *Almanach för året efter vår frälsares Christi födelse, 1783. Til Stockholms horisont [...]*, s. [38–44], [1782]. [Hi:1435]

[HOF, SVEN], "Fortsättning, om vilda träs plantering", *Almanach för skott-året efter vår frälsares Christi födelse, 1784. Til Lunds horisont [...]*, s. [38–44], [1783]. [Hi:1435]

[BRAUNER, JOHAN], "Skog", *Project til et oconomiskt hand-lexicon*, s. 126–128, 1788. [Hi:1440a]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, *Försök til et svenskt skogs- och jagt-lexikon* (Skogs- och lantbrukshistoriska meddelanden. 49 / Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien). Stockholm, 2010. 159 s., ill.

Med inledande artiklar om Brummer och hans lexikon av Kerstin Ekman respektive Roger Bergström och Kjell Danell. [Hi:1441]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, "Ljungbränning", *Försök til ett svenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 113–116, 2010. [Hi:1441a]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, "Plantering, skogsplantering", *Försök til ett svenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 122–126, 2010. [Hi:1441b]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, "Skog", *Försök til ett svenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 135–136, 2010. [Hi:1441c]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, "Skogvaktare", *Försök til ett svenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 136–137, 2010. [Hi:1441d]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, "Öfwer-jägmästare", *Försök til ett svenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 147–149, 2010. [Hi:1441e]

LINDERHOLM, OLOF, "Frö", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 89–93, 1803. [H2:1773a]

Theoretisk-praktisk underwisning [...]. 1822.

Författarnamn skall vara: Karl Friedrich Benekendorf. [H2:1805]

- STRÖM, ADOLF ISRAEL AF, *Handbok för skogshushållare* [...]. 1830.
Kollationering skall vara: viii, 321, [2] s., 13 tryckta tabeller, 8 grav. pl.-bl. [H2:1808]
- BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Skog", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 234–235, 1838. [H2:1825b]
- BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Skogshushållning", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 235–237, 1838. [H2:1825c]
- OBARIUS, CARL LUDWIG, "C. L. Obbarius skrivelse till Brukssocieteten i januari 1841", Bengt Brynte, *C. L. Obbarius. En nydanare i Bergslagens skogar vid 1800-talets mitt*, s. 181–198, 2002.
Om den svenska skogshushållningen och undervisningen inom samma område. [H2:1831a]
- 2. Olika trädslag**
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Al, alder, ulra, Betula alnus", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 7–13, 1762. [H1:1453a]
- CARLESON, CARL, "Al", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 71–72, 1769. [H1:1453b]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Alm. Ulmus campestris", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 13–14, 1762. [H1:1453c]
- CARLESON, CARL, "Alm", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 72, 1769. [H1:1453d]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Alm", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 56–60, 1779. [H1:1453e]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Ask. Fraxinus excelsior", *Hushålls-magasin*, s. D. 1, s. 18–19, 1762. [H1:1454a]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Ask", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 204–213, 1779. [H1:1454b]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Asp, supp. Populus tremula", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 23–25, 1762. [H1:1455a]
- CARLESON, CARL, "Asp, Asp-träd", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 77–79, 1769. [H1:1455b]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Asp, Asp-träd", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 227–232, 1779. [H1:1455c]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Afwenbok", *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 1, s. 16–17, 1779. [H1:1455d]

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Björk, börk, säke. Betula alba", *Hushålls-magasinet*, D. 1, s. 32–36, 1762. [Hi:1457a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Björk", *Nya svenska ekonomiska dictionnaren*, D. 2, s. 16–1, 1780. [Hi:1457b]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, "Biörk", *Försök til ett svenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 73–74, 2010. [Hi:1457c]

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Bok, bök. Fagus sylvatica", *Hushålls-magasinet*, D. 1, s. 52–53, 1762. [Hi:1457d]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Bok, bokträd", *Nya svenska ekonomiska dictionnaren*, D. 2, s. 277–293, 1780. [Hi:1457e]

[BRAUNER, JOHAN], "Bok", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 39–41, 1788. [Hi:1457f]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, "Bok", *Försök til ett svenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 74–75, 2010. [Hi:1457g]

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Brakwed, brågon, gulbark, sprakwed, trösle, tröste, tårste, tåste. Rhammus frangula", *Hushålls-magasinet*, D. 1, s. 65–66, 1762. [Hi:1457h]

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Ek. Qvercus Robur", *Hushålls-magasinet*, D. 1, s. 91–98, 1762. [Hi:1462a]

CARLESON, CARL, "Ek", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 104–107, 1769. [Hi:1462b]

[BRAUNER, JOHAN], "Ek", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 43–44, 1788. [Hi:1464a]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, "Ek", *Försök til ett svenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 83–84, 2010. [Hi:1464b]

SWARTZ, OLOF, "Afhandling om ekars fortplantning och skötsel. Uppå nådigste befallning til Kongl. Wetenskaps-academien författad", *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1798. Til Stockholms horizonz [...]*, s. [36–42], [1797]. [Hi:1465]

ROTHOF, LORENS WOLTER, "En, enbuska, enbärsträd; Juniperus communis", *Hushålls-magasinet*, D. 1, s. 99–102, 1762. [Hi:1467a]

CARLESON, CARL, "En", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 107–108, 1769. [Hi:1468a]

[BRAUNER, JOHAN], "En", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 44–45, 1788. [Hi:1468b]

- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Tall, furu, fura, fur, fåra, Pinus sylvestris", *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 542–551, 1762. [H1:1469a]
- BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, "Furu", *Försök til ett svenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 89–90, 2010. [H1:1469b]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Gran, grän, Pinus abies", *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 138–145, 1762. [H1:1469c]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Hassel, nötbodykar, Corylus Avellana", *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 177–181, 1762. [H1:1471a]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Hägg. Prunus Padus", *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 199–201, 1762. [H1:1471b]
- CARLESON, CARL, "Lind", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 439–440, 1769. [H1:1471c]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Lön, lun, Acer Plantanordes", *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 308–310, 1762. [H1:1472a]
- CARLESON, CARL, "Lönn", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 460–462, 1769. [H1:1472b]
- CARLESON, CARL, "Pil", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 568–572, 1769. [H1:1473a]
- [BRAUNER, JOHAN], "Pil", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 116–117, 1788. [H1:1475a]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Rön, runn, Sorbus aucuparia", *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 406–407, 1762. [H1:1475b]
- CARLESON, CARL, "Rönn", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 647–650, 1769. [H1:1475c]
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Sälg, sälde, sälle, sall, pfall, halster, hilster, jålster, jälster, wilster, wekar, wekeqwist. Salix pentandra", *Hushålls-magasinet*, D. I, s. 532–534, 1762. [H1:1475d]
- CARLESON, CARL, "Sälg", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 811–814, 1769. [H1:1475e]
- LINDERHOLM, OLOF, "Al", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 13–15, 1802. [H2:1860a]
- LINDERHOLM, OLOF, "Ask", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 74–79, 1802. [H2:1860b]
- LINDERHOLM, OLOF, "Asp", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 83–85, 1802. [H2:1860c]

LINDERHOLM, OLOF, "Björk", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 175–180, 1802. [H2:1860d]

LINDERHOLM, OLOF, "Bok", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 226–229, 1802. [H2:1862a]

LINDERHOLM, OLOF, "Ek", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 479–484, 1802. [H2:1862b]

LINDERHOLM, OLOF, "En", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 514–518, 1802. [H2:1868a]

LINDERHOLM, OLOF, "Get-apel", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 161–163, 1803. [H2:1868b]

LINDERHOLM, OLOF, "Gran", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 197–201, 1803. [H2:1868c]

LINDERHOLM, OLOF, "Hassel", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 330–331, 1803. [H2:1868d]

LINDERHOLM, OLOF, "Hägg", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 411–413, 1803. [H2:1868e]

3. Skogsprodukter

Enklaste sättet at med fördel idka kohlning 1797. Linköping, [1797]. [15] s. [H1:1487a]

LINDERHOLM, OLOF, "Bark", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 105–109, 1802. [H2:1875a]

H. Husdjursskötsel

1. Allmänt

BROOCMAN, REINERUS, "Then tredie afdelingen", *En fulständig swensk hus-hålds-bok*, s. 1–72, 1736.

Avdelningen behandlar boskapskötseln. [H1:1493a]

WASENIUS, PETRUS HANSSON, *Norrländska boskaps skötseln*. 1751.

Kollationering skall vara: 128 s. (Sista sidan felpaginerad "127"). [H1:1496]

HERNQUIST, PETER, *Peter Hernquists husdjurslära. En handskrift från slutet av 1700-talet vid Veterinärinrättningen i Skara*. Tolkad och kommenterad av Ivar Dyrendahl. (Skogs- och lantbrukshistoriska meddelanden. / Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien. 7.) Stockholm, 1994. [6], 176, [10] s. [H1:1515a]

[DARELLI, ISAK AF], ”Kort berättelse, huru ladugårds-pigan Stina Persdotter, i några år och äfwen sistledne winter, ansat och stillat kreaturen wid Mjölsta gård, i Stockholms län och Gottröra socken”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1803. Till Stockholms horizont [...]*, s. [38–47], [1802].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år. [H2:1910]

2. Utfodring

a. SKRIFTER AV ALLMÄNT INNEHÅLL

CARLESON, CARL, ”Utfodring”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 838–844, 1769. [H1:1518a]

”Om tjenliga ämnen til föda för boskapen, wid infallande foderbrist”, *Almanach för året, efter frälsarens Christi födelse 1773. Til Stockholms horizont [...]*, s. [36–44], [1772].

Enligt Philip (1954) delvis efter Pehr Kalm (se H1:1517). [H1:1519]

”Om foder-ämnen för boskapskreatur”, *Almanacka för skott-året efter vår frälsares Christi födelse, 1788. Till Lunds horizont [...]*, s. [38–43], [1787]. [H1:1531]

[BRAUNER, JOHAN], ”Utfodring”, *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 139–142, 1788. [H1:1531a]

LINDERHOLM, OLOF, ”Foder”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 68–70, 1802. [H2:1949a]

LINDERHOLM, OLOF, ”Gödande”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 279–281, 1803. [H2:1949b]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Utfodring”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 293–295, 1838. [H2:1979a]

”Om begagnande af så kalladt jäst foder åt boskapen”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1840. Till Stockholms horizont [...]*, s. [40–45], [1839].

Av J. J. Berzelius, G. Poppius, P. A. Tamm och A. Retzius. [H2:1982]

b. SÄRSKILDA FODERMEDEL

[SANDBERG, OLOF], ”Ett försökt och riktigt funnut medel, at med sparsamhet föda hästar och boskap”, *Almanach för åhr 1746. Til Götheborg [...]*, s. [28–32], [1745].

Utgiven av Sten Hedström. [H1:1538]

”Berättelse, huru granris blifwit nyttjadt til boskaps-foder”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse 1775. Til Stockholms horizont [...]*, s. [43–44], [1774].

Enligt Philip (1954) efter Erik Gustaf Oxenstierna (se H1:1540). [H1:1540a]

CARLESON, CARL, ”Hackelse”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 159–161, 1769. [H1:1544a]

CARLESON, CARL, "Löf. Löfbrott", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 442–460, 1769. [H1:1546a]

[BRAUNER, JOHAN], "Löfbrott", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 101–102, 1788. [H1:1546b]

PEHRSSON, OLOF, "Utdrag af O. Pehrssons i Oxlöt och Jäders socken i Södermanland, til K. Wetenskaps academien ingifne berättelse, om de försök han gjort, at föda boskaps- kreatur med morötter och rofwor, för hwilka försök han, af de Sahlgrenska premie-med- len, fått en belöning af 500 daler kopparmynt", *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse 1777. Til Stockholms horisont [...]*, s. [42–44], [1776]. [H1:1547]

CARLESON, CARL, "Stilla, stillning", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 733–734, 1769. [H1:1549a]

LINDERHOLM, OLOF, "Hackelse", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konst- närer*, D. 2, s. 288–289, 1803. [H2:2009a]

LINDERHOLM, OLOF, "Hö", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 433–434, 1803. [H2:2009b]

[WAHLBERG, PEHR FREDRIK], "Råd till landtmannen huru potäter böra användas till fodring, samt huru de med fördel odlas", *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1834. Till Stockholms horisont [...]*, s. [40–46], [1833].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år. [H2:2015]

3. Olika husdjurslag

a. HÄSTAR

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Häst, ök i Skåne; hingst, wrenske, sto, mär, härs i Skåne; fåle, winterunge, en öfwer wintern framfödd fåle, yngste et ungt sto; wallack eller utsku- ren häst. Eqvus Caballus", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 201–208, 1762. [H1:1554a]

CARLESON, CARL, "Hästar", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 173–188, 1769. [H1:1554b]

[RAPPE, CARL], *Korta men nödiga underwisningar, till i agttagande wid häste afwelens förbättrande på Öland*. U.o., [1776]. [14] s. [H1:1556a]

[BRAUNER, JOHAN], "Hästar", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 74–79, 1788. [H1:1565b]

FLORMAN, ARVID HENRIK, *Inledning til hästars kännedom*. 1794.

Kollationering skall vara: [10], 166 s. [H1:1567]

Tidskrift för hästvänner och landtmän. 1831–1834.

Exemplar finns med 19 pl.-bl. i första årgången. [H2:2023]

- BURE, CLAËS GUSTAF, *Anvisning til kunskapen om hästars beskaffenhet [...]*. 1802.
Kollationering skall vara: [4], 135, [1 blank, 2] s., 1 utvikbart grav. pl.-bl. [H2:2025]
- LINDERHOLM, OLOF, "Häst", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 421–431, 1803. [H2:2025a]
- SCHWAB, KONRAD LUDWIG, *Läro-bok i hofbeslaget [...]*. 1823.
Kollationering skall vara: [16], 134, 155–186, [2] s. [H2:2039]
- Något om hästars wård och skötsel*. 1829.
Även separat med titel: *Instruction för hufwud-drängar, jemte några råd och underrättelser om hästars wård och skötsel. Teknade af en ledamot af Jönköpings läns kongl. hushålls-sällskap, samt införde i 16:de häftet af nämnde sällskaps handlingar. Med wederbörligt tillstånd serskildt utgifne, för att, såsom en nyttig ansedd handskrift, hållas tjenste-drängar i länet tillhanda*. Jönköping, 1829. 20 s. [H2:2050]
- BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Häst", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 100–102, 1838. [H2:2098a]
- MILLS, JACOB, *Den skickliga stallmästaren*. 1846.
Exemplar finns med avvikande kollationering: [2], 83 s., 4 pl.-bl. [H2:2112]
- b. NÖTKREATUR**
- ROTHOF, LORENS WOLTER, "Boskap, kalf, ko, ox, tjur. Nötboskap, fåboskap. Bos Taurus", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 56–65, 1762. [H1:1575a]
- CARLESON, CARL,, "Boskap", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 88–90, 1769. [H1:1576a]
- CARLESON, CARL,, "Kalf", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 277–293, 1769. [H1:1576b]
- CARLESON, CARL,, "Ko", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 335–362, 1769. [H1:1576c]
- CARLESON, CARL,, "Oxar", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 548–556, 1769. [H1:1576d]
- "Några påminnelser wid boskaps-skötslen", *Almanach för skott året efter vår frälsares Christi födelse, 1772. Til Götteborgs horisont [...]*, s. [36–44], [1771].
Enligt Philip (1954) är texten relaterad till uppsatser av Pehr Adrian Gadd och Anders Berch (se H1:1576 och H1:1577). [H1:1577a]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Boskap", *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 2, s. 367–496, 1780. [H1:1580a]
- [FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Buffel", *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 3, s. 480–483, 1781.
Även om uroxen. [H1:1580b]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Om ladugårdsskötslen", *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse 1785. Til Götheborgs horisont [...]*, s. [38–44], [1784]. [H1:1583]

[BRAUNER, JOHAN], "Boskap", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 23–37, 1788. [H1:1588a]

[BRAUNER, JOHAN], "Kalf", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 85–86, 1788. [H1:1588b]

[BRAUNER, JOHAN], "Ko", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 90–91, 1788. [H1:1588c]

[BRAUNER, JOHAN], "Oxar", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. III–II2, 1788. [H1:1588d]

"Om kalfvars uppfödande", *Almanacka för året efter vår frälsaren Christi födelse, 1787. Till Lunds horisont [...]*, s. [38–44], [1786].

Enligt Philip (1954) möjligen av Johan Fischerström, jfr *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 2, s. 367ff. [H1:1596]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Om boskaps-skötslen", *Almanach för skott-året efter vår frälsares Christi födelse, 1784. Til Stockholms horisont [...]*, s. [39–44], [1783]. [H1:1597]

LINDERHOLM, OLOF, "Boskap", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 238–239, 1802. [H2:2127a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Ko", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 123–124, 1838. [H2:2157a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Oxe", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 192–194, 1838. [H2:2157b]

c. SVIN

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Swin, fargalt, orne, wårre, so, sugga. Gylta eller ung sugga. Gris. Gait eller utskuren hann. Panke, hysing utskuren ung galt. Sus crofa", *Hushållsmagasinet*, D. I, s. 511–514, 1762. [H1:1603a]

CARLESON, CARL, "Swin", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 742–745, 1769. [H1:1605a]

[BRAUNER, JOHAN], "Swin", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 128–129, 1788. [H1:1608a]

LINDERHOLM, OLOF, "Grisar", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 206–207, 1803. [H2:2209a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Svin", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 254–255, 1838. [H2:2214a]

d. FÅR

Hus-hålls almanach för skott-åhret efter Jesu Christi födelse, 1740 uträknad til Stockholms meridian. Hwarjämte bifogas, förutan de wanlige underrättelserna, ett kort utdrag om schäfferiers inrättningar. Stockholm, [1739]. [48] s.

Utgiven av Anders Celsius. Uppsatsen om schäferierna s. [28–32], är ”ett sammandrag/ af herr commercie-rådets Jonas Alströms utgifne tractat om fåra-skiötsel”, d.v.s. *Den swänska wårdande fåra-herdens trogne wäg-wisare* 1727 och dess fortsättning 1733. [HI:1611A]

Hus-hålls almanach för åhret efter Jesu Christi födelse, 1741 uträknad til Stockholms meridian. Hwarjämte bifogas, förutan de wanlige underrättelserna, continuation om schäfferiers inrättande. Stockholm, [1740]. [48] s.

Utgiven av Anders Celsius. Fortsättningen på uppsatsen om schäferierna s. [28–32], är ”ett sammandrag/ af herr commercie-rådets Jonas Alströms utgifne tractat om fåra-skiötsel”, d.v.s. *Den swänska wårdande fåra-herdens trogne wäg-wisare* 1727 och dess fortsättning 1733. [HI:1611A]

ROTHOF, LORENS WOLTER, ”Får, sör, tämbel, smale i Westergötland, smali i Dalarna hwarmed tillika plår förstås getter: bagge, bäse, gumse, wädur, wære, tacka, sö, får, bängsa i Sörmland; lam. Ovisaries”, *Hushålls-magasin*, D. I, s. 117–127, 1762. [HI:1626A]

CARLESON, CARL, ”Får”, *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 126–129, 1769. [HI:1627A]

[BRAUNER, JOHAN], ”Får”, *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 47–58, 1788. [HI:1638A]

LINDERHOLM, OLOF, ”Får”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 99–108, 1803. [H2:2219A]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Får”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 65–66, 1838. [H2:2279A]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Ull”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 288–289, 1838. [H2:2279B]

e. GETTER

ROTHOF, LORENS WOLTER, ”Get; bäck, runbäck, killing, kid. Capra hircus”, *Hushålls-magasin*, D. I, s. 52–53, 1762. [HI:1647A]

CARLESON, CARL, ”Getter”, *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 129–134, 1769. [HI:1647B]

[BRAUNER, JOHAN], ”Getter”, *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 67–68, 1788. [HI:1648A]

LINDERHOLM, OLOF, ”Get”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 156–161, 1803. [H2:2297A]

g. HUNDAR

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Hund, Canis familiaris", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 186–190, 1762. [H1:1651a]

LINDERHOLM, OLOF, "Hund", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 378–382, 1803. [H2:2298a]

h. FJÄDERFÄ

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Gås, grågås, wildgås, Anas Anser", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 155–158, 1762. [H1:1657a]

ROTHOF, LORENS WOLTER, "Höns; tupp, tåpp; kapun; höna; kyckling. Phastanus Gallus", *Hushålls-magasin*, D. 1, s. 209–211, 1762. [H1:1657b]

CARLESON, CARL, "Anka, and", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 117–124, 1769. [H1:1658a]

CARLESON, CARL, "Gäss", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 138–141, 1769. [H1:1658b]

CARLESON, CARL, "Höns", *Hushålls-lexicon*, 2. uppl., s. 214–219, 1769. [H1:1658c]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], "Anka. And", *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 1, s. 117–124, 1779. [H1:1660a]

[BRAUNER, JOHAN], "Gäss", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 69–70, 1788. [H1:1661a]

[BRAUNER, JOHAN], "Kalkoner", *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 95–97, 1788. [H1:1661b]

LINDERHOLM, OLOF, "Anka", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 45–46, 1802. [H2:2300a]

LINDERHOLM, OLOF, "Gås", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 226–228, 1803. [H2:2300b]

LINDERHOLM, OLOF, "Höns", *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 436–442, 1803. [H2:2300c]

i. BIN

Almanach på åbret efter Christi börd 1734. Uträknad och stäld til Jönköpings meridian. Hwarjemte följer en efterättelse, at man medelst en ny art af bistoockar, kan förekomma det bijen ej swärma bort, jämwäl skatta dem så, at de hwarcken oroas eller, som wanligt sker, rökas och dräpas. Jönköping, [1733]. [48] s.

Utgiven av Daniel Menlös. *Efterättelsen om bistoockar*, s. [28–36]. [H1:1667]

”Fortsättning af underrättelsen om bi-skötsel”, *Almanach för skott-året efter frälsarens Christi födelse 1776. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [36–44], [1775].

Enligt Philip (1954) och Hebbe efter Pehr Gullander (se HI:1681). I slutet av uppsatsen utlovas en fortsättning nästkommande år, vilken dock aldrig tycks ha publicerats. [HI:1681]

KLOTH, [OLOF], ”Utdrag af swar på Kongl. Wetenskaps-academiens fråga, om bi-skötsel”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1773. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [36–44], [1772]. [HI:1682]

KLOTH, [OLOF], ”Fortsättning af swar på frågan om bi-skötsel”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse 1774. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [36–44], [1773]. [HI:1682]

KLOTH, [OLOF], ”Fortsättning af swar på frågan om bi-skötsel”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse 1775. Til Götheborgs horizont [...]*, s. [36–44], [1774]. [HI:1682]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], ”Bi”, *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. I, s. 532–770, 1779. [HI:1696a]

NYRÉN, CARL, *Några anmärkningar angående hånings bruk och nytta*. 1780.

Kollationering skall vara: 22, [2] s. [HI:1697]

”Underrättelse om bien och deras skötsel”, *Almanach för skott-året, efter vår frälsares Christi födelse, 1752. Til Lunds horizont [...]*, s. [29–33], [1751]. [HI:1710]

”Några anmärkningar om bi-skötslen”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse 1775. Til Stockholms horizont [...]*, [39–43], [1774].

Enligt Philip (1954) delvis efter Per Erik Printzenstierna (se HI:1683). [HI:1710]

LINDERHOLM, OLOF, ”Bi”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 161–171, 1802. [HI:2309a]

j. SILKESMASKAR

TRIEWALD, MÅRTEN, *Rön och försök angående möjligheten at Svea rike kunde äga egit rådt silke*. 1745–1746.

Återutges i: Anders Johansson Åbonde, *Drömmen om svenskt silke. Silkesodlingens historia i Sverige 1735–1920* (planerad utgivning 2014/15 genom Enheten för de areella näringarnas historia vid Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien). [HI:1711]

CHOMEL, NOËL, *Beskrifning om silkesmaskars ans och skötsel*. 1760.

Återutges i: Anders Johansson Åbonde, *Drömmen om svenskt silke. Silkesodlingens historia i Sverige 1735–1920* (planerad utgivning 2014/15 genom Enheten för de areella näringarnas historia vid Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien). [HI:1717]

Anteckningar rörande odlingen af hvita mullbärsträn och skötseln af silkesmaskar. 1828.

Författad av Charlotte Östberg. Återutges i: Anders Johansson Åbonde, *Drömmen om svenskt*

silke. Silkesodlingens historia i Sverige 1735–1920 (planerad utgivning 2014/15 genom Enheten för de areella näringarnas historia vid Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien). [H2:2329]

4. Hälsa- och sjukvård

a. ALLMÄNT

AKEN, FRANTZ MICHAËL VON, *Hus- och rese-apotheque [...]*. 1746.

En kortare variant med samma tryckår finns. Denna är begränsad till kapitel 1–5 och har ett register som hänvisar endast till dessa kapitel. Kollationering: 240, [16] s. [Hr:1724]

CARLESON, CARL, ”Siukdomar hos kreatur”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 667–697, 1769. [Hr:1734a]

HERNQUIST, PETER, *Peter Hernquists brev till Abraham Bäck 1763–1792*. Tolkade och kommenterade av Ivar Dyrendahl (Skogs- och lantbrukshistoriska meddelanden. 1 / Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien). Stockholm, 1992. viii, 152 s., faks.

Breven behandlar i stor utsträckning veterinärmedicinska frågor. [Hr:1745a]

HERNQUIST, PETER, *Peter Hernquists sjukdomslära – husdjurens inre sjukdomar. En handskrift om 1700-talsmedicin vid Veterinärinrättningen i Skara*. Tolkad, kommenterad samt försedd med tillfogade samtida illustrationer och en inledande artikel av Ivar Dyrendahl (Skogs- och lantbrukshistoriska meddelanden. 15 / Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien). Stockholm, 1996. [2], 309, [1], 8 s. [Hr:1745b]

BILLMAN, PETER MAGNUS, *Förteckning på de för hushållsdjuren [...]*. 1840.

Kollationering skall vara: [2], iii, 2–47, [1] s., 1 grav. pl.-bl. [H2:2387]

b. HÄSTENS SJUKDOMAR

Den ärfarne och pålitelige hästläkaren. 1787.

Annan upplaga, ”til mer än dubbelt förökt och mycket förbättrad”: Gävle, 1788. [32] s. [Hr:1808]

”Kort underrättelse om den så kallade lungrötan hos häst-kreaturen. (Ur Veterinärinrättningens i Stockholm circulair-bref i mars och juli 1826.)”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse*, 1829. *Till Stockholms horisont [...]*, s. [39–45], [I828].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år. Enligt Philip (1954) antagligen författad av Sven Adolph Norling. [H2:2428]

c. NÖTKREATURENS SJUKDOMAR

[LIEDBECK, LARS], *Almanach på året efter Christi födelse 1747. Uträknad och stäld til Jönköpings horisont [...]*. Här jämte följer en för alla hushållare nyttig samt aldeles pålitelig underrättelse om på hwad sätt man kan förekomma boskapsjukan då den sig insmyga skulle samt på hwad sätt man kreaturen i sin siukdom hielpa kan at de ej skola crepera. Växjö, [1746]. [48] s.

Underrättelsen om boskapssjukan, s. [42–48]. [Hr:1747]

e. FÅRETS OCH GETENS SJUKDOMAR

Underwissning huru kopporna [...]. 1754.

Den anonyme författaren uppger att skriften tillkommit på J. Alströmers befallning, till nytta för "länets inwånare och landtmän, som ej i hast kunnat förskaffa sig de af trycket utkomna böcker om goda fårs skiötsel och bot i siukdomar". Vid denna tid var Lorens Wolter Rothof (1724–1787) nyanställd vid Höjentorp. [H1:1829]

f. HUNDENS SJUKDOMAR

Hund-läkaren [...]. 1849.

Kollationeringen troligen felaktig. Exemplar i KSLAB och KB: [2], 64 s. [H2:2505]

I. Mjölkhushållning**2. Mjölk och smör**

CARLESON, CARL,, "Mjölk", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 488–490, 1769. [H1:1845a]

[BRAUNER, JOHAN], "Mjölk", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 108–109, 1788. [H1:1847a]

3. Ost

CARLESON, CARL,, "Löpe", *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 463–464, 1769. [H1:1852a]

[BRAUNER, JOHAN], "Ost", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 112–113, 1788. [H1:1855a]

[BRAUNER, JOHAN], "Smör", *Project til et oeconomiskt hand-lexicon*, s. 134–136, 1788. [H1:1855b]

J. Lantbrukets ekonomi**1. Allmänt**

Samtal emellan en äldre och en yngre jordbrukare [...].

Utgivningsår skall vara: 1835. [H2:2575]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Afkastning", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 2–3, 1838. [H2:2579a]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Arrende", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 9–11, 1838. [H2:2579b]

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Landtegendom", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 143–144, 1838. [H2:2579c]

2. Handel med lantmannaprodukter

b. SPANNMÅLSHANDEL

MODÉER, ADOLPH, *Försök til en allmän historia om Swea rikets handel*. 1770.

Kollationering skall vara: xxxii, [2], 159, [1] + [8], 161–342, [1] s. [H1:1894]

4. Arbetsförhållanden

”Anvisning för en Huushållare”, *Almanach på åhret efter vår herres och frälsares nåderijke födelse 1714. Efter gamle och nye stylen utbräknad til Stockholms horisont*, s. [34–39], [1713].

Utgiven av Johan Vallerius. Varianter i trycket på titelbladet finns. Även i almanacka till Stockholms horisont, utgiven av A. Holm samma år. [H1:1931]

CARLESON, CARL, ”Tienstefolk”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 814–818, 1769. [H1:1938a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], ”Almoge”, *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 1, s. 61–72, 1779. [H1:1958a]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], ”Arrende”, *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 1, s. 161–175, 1779. [H1:1958b]

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], ”Bonde”, *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 2, s. 307–338, 1780. [H1:1959a]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, ”Allmoge”, *Försök til ett swenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 67–70, 2010. [H1:1960a]

LINDERHOLM, OLOF, ”Almoge”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 1, s. 20–21, 1802. [H2:2661a]

5. Skifte och hemmansklyvning

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], ”Almänning”, *Nya svenska economiska dictionnairen*, D. 1, s. 72–77, 1779. [H1:1998a]

BRUMMER, MAGNUS HENDRIC, ”Allmänning”, *Försök til ett swenskt skogs- och jagt-lexicon*, s. 64–67, 2010. [H1:2000a]

K. Teknologi

2. Redskap och maskiner för jordens bearbetning

b. HARVAR

LINDERHOLM, OLOF, ”Harf”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. 2, s. 326, 1803. [H2:2767a]

4. Redskap och maskiner för sädens tröskning, rensning och malning

a. TRÖSKNINGSMASKINER

CARLESON, CARL, ”Tröska, Tröskning”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 821–825, 1769.

[HI:2082a

c. SPANNMÅLSPROVARE

HIERPE, SAMUEL, *Swensk prof-mått och wigter [...]*. 1768.

Titeln inleds: ”Swenska”, ej ”Swensk”.

[HI:2106

5. Vagnar och seldon

[FISCHERSTRÖM, JOHAN], ”Bukok”, *Nya svenska ekonomiska dictionnairen*, D. 3, s. 72–77, 1781.

[HI:2120a

7. Rior och andra inrättningar för sädestorkning

[WIJNBLAD, CARL], *Tab. LII. En för eldswåda säker rija, som, jemte andra förmåner, jämwäl kan tiena til kiölna och torckhus*. U.o., u.å. 4:o. [4] s., 1 pl.-bl.

Separat utgåva av uppsats i *Vetenskapsakademiens handlingar* 1752.

[HI:2132a

WÄS[S]TRÖM, ELOF, ”Rön och bepröfwadt medel att under wåtare årgångar genom rök af wäxtämnen förbättra och försäkra utsädet”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1805. Till Stockholms horisont [...]*, s. [43–47], [1804].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år.

[H2:2850

WÄS[S]TRÖM, ELOF, ”Rön och bepröfwadt medel att under wåtare årgångar genom rök af wäxtämnen förbättra och försäkra utsädet; (Fortsättning.)”, *Almanach för året efter frälsarens Christi födelse, 1806. Till Stockholms horisont [...]*, s. [43–47], [1805].

Även i almanackorna för Lunds respektive Göteborgs horisont samma år.

[H2:2850

9. Ladugårdsbyggnader m.m.

CARLESON, CARL, ”Ladugård”, *Hushåls-lexicon*, 2. uppl., s. 405–406, 1769.

[HI:2164a

[BRAUNER, JOHAN], ”Fähus”, *Project til et oekonomiskt hand-lexicon*, s. 58–60, 1788.

[HI:2168a

LINDERHOLM, OLOF, ”Fähus”, *Practiskt hand-lexicon, för landthushållare och konstnärer*, D. I, s. 109–110, 1802.

[H2:2884a

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, ”Ladugård”, *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 137–138, 1838.

[H2:2893a

L. Undervisning

2. Enskilda skolor

a. SVENSKA

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Landtbruks-institut", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 141–142, 1838.

Behandlar lantbruksinstitutet på Degeberg i Västergötland.

[H2:2930a

TIDÉN, LARS, "Strödda anteckningar om Schäferischolan på Höjentorp. [Handschrift ur Hernquistbibliotekets samling, 1830-talet]", Per-Ola Räf, *Fårkonsulenter på 1700-talet. Biografisk matrikel över eleverna vid Jonas Alströmers schäferskola på Höjentorp och i Alingsås 1736–64*, s. 17–20, 2010.

[H2:2936a

BERGMAN, JOHAN MAGNUS, "Skogsinstitut", *Hand-lexicon för svenska landthushållare*, s. 237–239, 1838.

Behandlar skogsinstitutet på Djurgården i Stockholm.

[H2:2950a

Författarregister till *Den svenska lantbrukslitteraturen*, korrigeringar, kompletteringar och tillägg (H₃)

- Ahlgren, L., s. 807
Ahlich, Johann, s. 820
Aken, Frantz Michaël von, s. 838
Almgren, Carl Gustaf, s. 798
Alströmer, Jonas, s. 835
Andersson, Johannes, s. 797
Aspelin, Carl Fredric, s. 817
Benekendorf, Karl Friedrich, s. 826
Berch, Anders, s. 833
Bergius, Bengt, s. 817
Bergman, Johan Magnus, s. 792, 793, 794, 795, 798, 799, 800, 801, 802, 806, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 818, 821, 827, 831, 833, 834, 835, 839, 841, 842
Berzelius, Jöns Jacob, s. 825, 831
Billman, Peter Magnus, s. 838
Björkman, Petter, s. 799
Blomé, Jonas, s. 794
Brahe, Per, s. 791
Braun, Karl Bernhard Henrik von, s. 798
Brauner, Johan, s. 803, 804, 805, 806, 808, 809, 811, 812, 814, 815, 816, 817, 819, 821, 822, 823, 826, 828, 829, 831, 832, 834, 835, 836, 838, 839
Brehmer, Johan Peter, s. 821
Brehmer, Sven, s. 824
Broberg, Lars, s. 826
Brodin, Eric, s. 793
Broman, Olof, s. 801, 803, 814
Broocman, Reinerus, s. 793, 803, 821, 825, 830
Brummer, Magnus Hendric, s. 826, 828, 829
Bure, Claës Gustaf, s. 833
Carleson, Carl, s. 798
Carlson, Jonae Benedicti, s. 798
Carpelan, Johan Fredric, s. 792
Castrén, Simon Johannes, s. 802
Chomel, Noël, s. 837
Chydenius, Samuel, s. 808
Colerus, Johannes, s. 791
Cronholm, Lars Christopher, s. 797, 800
Dalman, Lars Reinhold Nils, s. 797
Darelli, Isak af, s. 820, 831
Edelcrantz, Abraham Niclas, s. 792
Ehrenreich, Johan Eberhard Ludwig, s. 792
Falck, Joseph Rudolf, s. 800
Fischerström, Johan, s. 805, 810, 812, 814, 817, 819, 821, 822, 823, 824, 827, 828, 833, 834, 836, 840, 841
Fleischer, Esaias, s. 821
Florman, Arvid Henrik, s. 832
Friberger, Per Gustaf, s. 797
Gadd, Pehr Adrian, s. 833
Grönvall, Karl Josef, s. 818
Gullander, Pehr, s. 837
Gyllenhaal, Lars Herman, s. 797
Hagström, Johan Otto, s. 794
Haartman, Johan, s. 808
Helander, Adolf, s. 799
Hernquist, Peter, s. 804, 821, 830, 838
Hesselgren, Lars N., s. 798
Hierpe, Samuel, s. 841
Hiärne, Urban, s. 804
Hof, Sven, s. 806
Husberg, Nils, s. 812
Hvalström, Jacob, s. 797
Högman, Johan, s. 796
Jacobsson, C., s. 792
Jacobsson, Karl, s. 798
Kalm, Pehr, s. 813
Kloth, Olof, s. 837
Kreander, Salomon, s. 802
Kullman, Sven, s. 797
Leche, Johan, s. 820

- Leijonsköld, Mårten Gabriel, s. 797
 Lenaeus, Knut Nilsson, s. 801
 Lidbeck, Erik Gustaf, s. 824
 Linderholm, Olof, s. 805, 806, 808, 811, 813, 816, 817, 818, 819, 822, 823, 824, 826, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 840, 841
 Lindeström, Carl, s. 794
 Linné, Carl von, s. 794, 795, 796, 799, 802, 813, 826
 Lutteman, Jacob, s. 795
 Löwenhielm, Carl Gustaf, s. 806
 Mills, Jacob, s. 833
 Modéer, Adolph, s. 840
 Möller, Herman, s. 796
 Nathhorst, Alfred, s. 815
 Nathhorst, Johan Theophil, s. 808
 Nathorst, Hjalmar, s. 809
 Nicander, Henrik, s. 815
 Nordencrantz, Anders, s. 791
 Nordenström, Magnus N., s. 801
 Norling, Sven Adolph, s. 838
 Nyrén, Carl, s. 837
 Obbarius, Carl Ludwig, s. 827
 Oxenstierna, Erik Gustaf, s. 831
 Palmstierna, Carl Otto, s. 798
 Pehrsson, Olof, s. 832
 Petersson, Jacob, s. 799
 Polhem, Christopher, s. 803
 Poppius, G., 831
 Portin, Johan, s. 802
 Printzenstierna, Per Erik, s. 837
 Qvistberg, Carl Fredrik, s. 798, 799
 Raab, Adam Johan, s. 795
 Rappe, Carl, s. 832
 Regenspurger, Joseph D., s. 807
 Retzius, A., 831
 Rosenhane, Schering, s. 791
 Rosensten, Anders, s. 821, 825
 Roth, Peter, s. 796
 Rothof, Lorens Wolter, s. 806, 810, 812, 813, 814, 816, 821, 822, 823, 824, 827, 828, 829, 832, 833, 834, 835, 836
 Rudenschöld, Ulric, s. 813
 Rödhholm, Olof, s. 796
 Sahlstedt, Magnus Abrahamsson, s. 794
 Sandberg, Olof, s. 831
 Schissler, Pehr, s. 801
 Schultzenheim, David von, s. 820
 Schwab, Konrad Ludwig, s. 820, 833
 Sillén, Nils Jacob, s. 799
 Stridsberg, Magnus, s. 803, 815
 Ström, Adolf Israel af, s. 827
 Svanberg, Lars Fredrik, s. 792
 Swartz, Olof, s. 811, 822, 828
 Söderblom, Anders, s. 797
 Söderling, M. B., s. 816
 Tamm, P. A., s. 831
 Tengborg, Jonas, s. 797
 Tiburtius, Tiburtz, s. 819
 Tideman, Jöns, s. 801
 Tidén, Lars, s. 842
 Triewald, Mårten, s. 837
 Tursén, Erland Zacharias, s. 813
 Törne, Nils von, s. 793
 Törnsten, Olof, s. 803, 814, 815
 Wahlberg, Pehr Fredrik, s. 815, 832
 Wallerius, Johan Gottschalk, s. 804, 805
 Wallin, Göran, s. 795
 Wasenius, Petrus Hansson, s. 830
 Vergilius Maro, Publius, s. 802
 Westphal, Georg, s. 795
 Wetterling, Nils, s. 795
 Wetterstrand, Carl Gustaf, s. 798
 Wijkström, Anders, s. 795
 Wijnblad, Carl, s. 841
 Wäs[s]tröm, Elof, s. 841
 Wäsström, Pehr, s. 820
 Ådahl, Fridrich, s. 796
 Åhstrand, Petter, s. 795
 Åvall, Peter, s. 793
 Ödman, Otto Emanuel, s. 800
 Öhrwall, Filip Harald, s. 798
 Örnköld, Pehr Abraham, s. 800
 Östberg, Charlotte, s. 825

Enheten för de areella näringarnas historia (ANH)

VERKSAMHETEN ÄR INRIKTAD PÅ historiska projekt, rådgivning och bokutgivning inom skogs- och lantbrukshistoria. Till enheten hör även Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens bibliotek (KSLAB) och arkiv. Biblioteket är specialiserat på skogs- och lantbrukshistorisk litteratur i vid, tvärvetenskaplig mening. Det riktar sig främst till forskare i skogs- och lantbrukshistoria på alla nivåer. På hemsidan www.ksla.se/anh/ presenteras biblioteket tillsammans med akademiens arkiv.

Enheten för de areella näringarnas historia, ANH, utger dels bokserien *Skogs- och lantbrukshistoriska meddelanden* (SOLMED), dels skriftserien *Miscellanea* som består av personbibliografier, litteraturförteckningar och mindre skrifter. En översikt över den historiska skriftutgivningen finns tillgänglig på hemsidan www.ksla.se/anh/publikationer/. Böcker och skrifter kan beställas från Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, ANH, Box 6806, 113 86 Stockholm, tfn 08-54 54 77 20, E-post kslab@ksla.se samt från www.adlibris.com och www.bokus.com.

Nedan följer en förteckning på böckerna i SOLMED-serien och övriga skrifter i urval.

Nyhetsbrevet Freja

Det elektroniska nyhetsbrevet *Freja* informerar om Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens bibliotek och den litteratur som vi – norra Europas största agrarhistoriska bibliotek – köper in, våra projekt och presenterar de böcker som vi själva ger ut. *Freja* ger även information om andra agrarhistoriska aktiviteter, både i Sverige och internationellt.

I *Freja* kan du, utöver de agrarhistoriska ny-

heterna, läsa om nya böcker med historisk inriktning i ämnen som trädgårdsskötsel, organisationer, landskap, djurhållning, veterinärer, naturskydd, etnobotanik, skogsbruk, växtodling, teknik, botanik, politik, livsmedel/mat och för lantbruket betydelsefulla personer.

Freja utkommer med sex nummer per år. Prenumerationer tecknas via per.eriksson@ksla.se.

Skogs- och lantbrukshistoriska meddelanden (SOLMED)

SOLMED utges av ANH. Redaktörer: Lars Ljunggren & Per Thunström.

Under arbete

Kooperation, jord och skog – agrara organisationer ur ett historiskt perspektiv

Redaktörer *Fredrik Eriksson & Per Eriksson*.

Marcus Porcius Cato: Om jordbruket, Marcus Terentius Varro: Samtal om lantbruket, översatta från latinet av *Sten Hedberg*. Samt **Liv, lantbruk och livsmedel i Catos och Varros värld. Tolv artiklar av nutida svenska forskare** Redaktörer Örjan Wikander och Sten Hedberg.

Utgivna

Nr 62 (denna volym) **Den svenska lantbrukslitteraturen från äldsta tid till 1850** av P.M. Hebbe Faksimilutgåva med korrigeringar, kompletteringar och tillägg av *Olof Kårström*. 2014. Inbunden, 848 s., delvis i färg. Pris: 500 kr.

Nr 61 **Att bruka men inte äga. Arrende och annan nyttjanderätt till mark i svenskt jordbruk från medeltid till idag**

Redaktör *Anders Wästfelt*. 2014. Inbunden, 320 s., ill., delvis i färg. Pris: 350 kr.

Nr 60 **Vid fjällets fot. Donatorn A.W. Bergsten och hans Enaforsholm i Västjämtland – från jaktvilla till fjällgård**

Redaktör *Hans Antonson*. 2012. Inbunden, 376 s., ill. i färg. Pris: 200 kr.

Nr 59 **Ömse sidor om vägen. Allén och landskapet i Skåne 1700–1900**

Av *Patrik Olsson*. 2012. Inbunden, 307 s., ill. i färg. Pris: 350 kr.

Nr 58 **När landet kom till staden. Lantbruksmöten och lantbruksutställningar som arenor för agrara moderniseringssträvanden i Sverige och Finland 1844–1970**

Redaktör *Olof Kährström*. 2013. Inbunden, 416 s., ill., delvis i färg. Pris: 350 kr.

Nr 57 **Uppllysning, arbete, samarbete. Lantbruksveckan 1911–2007**

Av *Töre Johansson & Ronny Pettersson*. 2013. Inbunden, 264 s., ill. i färg. Pris: 150 kr.

Nr 56 **Traktorer, mjölkmaskiner, hästräfsor, motorsågar och Statens Maskinprovningar. Maskin- och redskapsprovningarnas betydelse för Sveriges jordbruks- och skogsbrukstekniska utveckling 1896–1996**

Av *Jan-Olov Jansson & Per Thunström*. 2012. Inbunden, 464 s., ill., delvis i färg. Pris: 200 kr.

Nr 55 **Mitt emellan virkesintressen. Virkesmätningens historia i Sverige**

Av *Ronny Pettersson*. 2011. Inbunden, 656 s., ill., delvis i färg. Pris: 200 kr.

Nr 54 **Agriculture and forestry in Sweden since 1900. Geographical and historical studies** (parallellutgåva på engelska av SOLMED nr 53)

Redaktörer *Hans Antonson & Ulf Jansson*. 2011. Inbunden, 512 s., ill. i färg. Pris: 200 kr.

Knuten till denna antologi är atlasen *Agriculture and Forestry in Sweden since 1900*. Utgiven

av National Atlas of Sweden. Temareaktör Ulf Jansson. Temavärd KSLA. 2011. Inbunden, 232 s., ill. i färg. Pris: 250 kr.

Nr 53 **Jordbruk och skogsbruk i Sverige sedan år 1900. Studier av de areella näringarnas geografi och historia**

Redaktörer *Hans Antonson & Ulf Jansson*. 2011. Inbunden, 512 s., ill. i färg. Pris: 200 kr.

Knuten till denna antologi är atlasen *Jordbruk och skogsbruk i Sverige sedan år 1900*, utgiven av Sveriges Nationalatlas. Temareaktör Ulf Jansson. Temavärd KSLA. 2011. Inbunden, 232 s., ill. i färg. Pris: 250 kr.

Nr 52 **De areella näringarnas välgörare. Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens donatorer och välgörare under 200 år**

Av *Nils Edling*. 2010. Inbunden, 734 s., ill. Pris: 250 kr.

Nr 51 **Börje Hanssen. Åter till Österlen – en tidig mikrohistoria**

Agrar- och socialhistoriska texter i urval med en inledande biografi av *Anders Perlinge*. 2010.

Inbunden, 368 s., ill., delvis i färg. Pris: 200 kr.

Nr 50 **Svenskt skogslexikon**

Uppställt af *Axel Cnattingius* (Omtryck av 1894 års upplaga). Redaktör och artikelförfattare: *Per Eriksson*, samt artikel om tre skogslexikon av *Bengt Ek*. 2010. Inbunden, 224 s., ill. Pris: 150 kr.

Nr 49 **Försök til et swenskt skogs- och jagtlexicon**

Af *Magnus Hendric Brummer* (Omtryck av 1789 års upplaga). Med inledande artikel av *Kerstin Ekman* och med bakgrundsartikel av *Roger Bergström* och *Kjell Danell*. 2010. Inbunden, 160 s., ill., delvis i färg. Pris: 150 kr.

Nr 48 **Nycklar till kunskap. Om människans bruk av naturen**

[Utges gemensamt med CBM Centrum för biologisk mångfald i deras skriftserie nr 34.]

Redaktörer *Håkan Tunón & Anna Dahlström*. 2010. Inbunden, 372 s., ill. i färg. Pris: 200 kr.

Nr 47 **Agrarhistoria på många sätt. 28 studier kring människan och jorden**

Redaktör *Britt Liljewall*. 2009. Inbunden, 552 s., ill., delvis i färg. Pris: 200 kr.

Nr 46 **Fårkonsulenter på 1700-talet. Biografisk matrikel över eleverna vid Jonas Alströmers schäferskola på Höjentorp och i Alingsås 1736–64**

Av *Per-Ola Räf*. 2010. Inbunden, 158 s., ill., delvis i färg. Pris: 100 kr.

Nr 45 **Millefolium, rölika, näsegräs. Medeltidens svenska växtvärld i lärd tradition.**

Vernacular Plant-names and Plants in Medieval Sweden

Av *Inger Larsson*. Ny utökad upplaga 2010. Inbunden, 304 s., ill. i färg. Pris: 250 kr.

Nr 44 **Den svenska färskötselns äldre historia – några kapitel ur *Ull och ylle***

Av *Sven T. Kjellberg* (Omtryck ur 1943 års upplaga). Redaktör och artikelförfattare: *Carin Martiin*. 2009. Inbunden, 143 s., ill. Pris: 150 kr.

Nr 43 **Lucius Junius Moderatus Columella. Tolv böcker om lantbruk. En tvåtusenårig lantbrukslära från romariket**

Översättning från latinet av *Sten Hedberg*.

Samt

Liv, lantbruk och livsmedel i Columellas värld.

Tolv artiklar av nutida svenska forskare

2009. Inbunden, 680 s., ill., delvis i färg. Pris: 350 kr.

Nr 42 **Ekonomiska skildringar ur Sveriges historia. Landshövdingeberättelser, läromedel, tävlingsskrifter, reseberättelser och andra skrifter i Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens arkiv, samt plansch- och kartmaterial i Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens bibliotek**

Av *Olof Kährström*. 2009. Inbunden, 192 s., ill., delvis i färg. Pris: 150 kr.

Nr 40 **Kartlagt land. Kartor som källa till de areella näringarnas geografi och historia**

Redaktör *Ulf Jansson*. 2007. Inbunden, 228 s., ill. i färg. Pris: 250 kr.

Nr 39 **Från Pier De' Crescenzi till Albrecht Thaer. Om några märkvärdigheter i Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens biblioteks äldre samling**

Av *Olof Kährström*. 2007. Inbunden, 280 s., ill. i färg. Pris: 200 kr.

Nr 38 **Veterinärinrättningen i Stockholm 1821–1880**

Av *Hans Blomqvist*. 2006. Inbunden, 302 s., ill. Pris: 200 kr.

Nr 35 **Lantbrukarnas organisationer. Agrart och kooperativt 1830–1930**

Av *Olof Brandesten*. 2005. Inbunden, 485 s., ill. Pris: 200 kr.

Nr 34 **Skog i förändring. Vägen mot ett rationellt och uthålligt skogsbruk i Norrland ca 1940–1990**

Av *Stig Hagner*. 2005. Inbunden, 394 s., ill. i färg. Pris: 200 kr.

Nr 32 **Jordbrukarnas kooperativa föreningar och intresseorganisationer i ett historiskt perspektiv**

Redaktör *Reine Rydén*. 2004. Inbunden, 352 s., ill. Pris: 200 kr.

Nr 30 **Från byatjur till genteknik. Milstolpar i svensk husdjursgenetik och husdjursavel under 1900-talet**

Av *Jan Rendel*. 2003. Inbunden, 315 s., ill., delvis i färg. Pris: 200 kr.

Nr 29 **För modernnäringens modernisering. Två studier av Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens tillkomst och tidiga historia**

Av *Nils Edling*. 2003. Inbunden, 248 s., ill. Pris: 150 kr.

Nr 28 Groveda. Om en bondgårds ekonomiska historia 1786–1950

Av *Karl-Henrik Pettersson*. 2002. Inbunden, 255 s., ill., delvis i färg. Pris: 175 kr.

Nr 27 Ett reformverk under omprövning. Skifteslagstiftningens förändringar under första hälften av 1800-talet

Av *Ronny Pettersson*. 2003. Inbunden, 309 s., ill. Pris: 150 kr.

Nr 26 Regionala främjare av de areella näringarna under 200 år. Hushållningssällskapens historiker, periodiska skrifter och arkiv

Av *Olof Kåhrström*. 2002. Inbunden, 316 s., ill. Pris: 150 kr.

Nr 23 Experimentalfältet. Kungl. Lantbruksakademiens experiment- och försöksverksamhet på Norra Djurgården i Stockholm 1816–1907

Av *Ulrich Lange*. 2000. Inbunden, 408 s., ill., delvis i färg. Pris: 175 kr.

Nr 18 Gud bevara utsädet! Produktionen på en västsvensk ensädesgård: Djäknebol i Hallands skogsbygd 1760–1865

Av *Lennart Andersson Palm*. 1997. Inbunden, 224 s., ill. Pris: 75 kr.

Nr 17 Lövtäkt och stubbskottsbruk. Människans förändring av landskapet – boskapsskötsel och åkerbruk med hjälp av skog

Redaktörer *Håkan Slotte & Hans Göransson*.

Del I. 1996. Hft., 210 s., ill. Pris: 100 kr.

Del II. 1996. Hft. (del I och II: 464 s.), ill. Pris: 100 kr.

Miscellanea

SMÅSKRIFTER

Nr 12 Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens minnesord över ledamöter avlidna 2009–2010

Redaktör *Jimmy Lyhagen*. 2011. Hft., 80 s., ill. Pris: 50 kr.

Nr 11 Källor till studier av skogs- och jordbrukets tekniska modernisering. Handbok om Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens samlingar av maskinbroschyrer och instruktionsböcker – med forskningsförslag

Av *Per Thunström*. 2011. Hft., 64 s., ill. Pris: 80 kr.

Nr 10 Barnen, skogen och skolan. Om skol-
elevers plantering av skog i Sverige ca 1880–1960

Av *Mats Sjöberg*. 2011. Hft., 48 s., ill., delvis i färg. Pris: 80 kr.

Nr 9 Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens minnesord över ledamöter avlidna 2007–2008

Redaktör *Jimmy Lyhagen*. 2009. Hft., 81 s., ill. Pris: 50 kr.

Nr 8 Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens minnesord över ledamöter avlidna 2005–2006

Redaktör *Jimmy Lyhagen*. 2008. Hft., 60 s., ill. Pris: 50 kr.

Nr 7 Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens minnesord över ledamöter avlidna 2003–2004

Redaktör *Jimmy Lyhagen*. 2008. Hft., 70 s., ill. Pris: 50 kr.

Nr 5 Atlas 1900 –Handledning till en digital atlas över jordbruket kring år 1900

Av *Ulf Jansson*. 2004. Hft., 37 s., ill., helt i färg. Gratis.

Nr 4 Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens hus – Akademiens byggnader i Stockholm från 1813 till idag

Av *Ulrich Lange*. 2003. Hft., 32 s., ill., delvis i färg. Pris: 50 kr.

Nr 2 Vägvisare till det forna experimentalfältet i Frescati, Stockholms universitet – för dig som vill veta mer om Djurgårdens och universitetsområdets historia

Av *Ulrich Lange*. 2001. Hft., 24 s., ill., delvis i färg. Pris: 25 kr.